

"Vienybė Lietuvių"

Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienysoje Valstijose ir
 Kanadoje \$3.00.
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus.
 Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Meto.
 Apgarsinimų prekių klauskite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY

"Vienybė Lietuvių"
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$3.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 16.

Brooklyn, N. Y., 21 d. Balandžio (April) 1909. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Nuosirdus atsisaukimas į lietuvišką inteligentiją.

Kada artojas pasiėmęs žagrę išėina į neužmatomus dirvonus ir pirmą sykį įbedą ją į žemę, tada jam atrodo, kad jo darbas bus labai sunkus ir ilgas. Iš pradžių jis teišaria tukstantinę ar dar mažesnę dalelę, išrauna vos kelis kėrelius piktazolių, kurios antai kėrisi neartoje-apleistoje dirvoje; bei laikui bėgant jis nei nepajunta, kaip varydamas vagą po vagai aparia ir pranyksta visos piktazolės, o dirva pasidarą puri ir tyra; dabar ji buna jau pilnai atsakančia sėjimui sėklos, o toji geroje dirvoje visuomet išduoda gausius vaisius.

Panašiai tam artojui ir mes, lietuviai amerikiečiai, kurie gyvename šioje šaly, tebestovime išėję ant neartų dirvonų; pradėkime tad juos arti. Pradėkime nuo kamučio, arkime siauromis vagelėmis, nes juo geriau ir purčiau išsirsime, tuo geresnius vaisius apturėsime iš pasėtų sėklų. Ne nusigąskime, kad mūsų darbas išrodys nuobodum ir ilgu; atminkime, kad jei tik su pasiryžimu dirbsime, t. y. arsime vagą po vagai, tai mes visai nejuočiamis atsidsursime toli nuo pradėtojo kamučio, reiškia vis eisime artyn baigiamojai krašto ir juo tolyn, tuo didesnį gabalą turėsime gerai išartos ir jau be jokių piktazolių dirvos.

Pirmutinis mūsų tosios dirvos kampakas, tai įsitaisymas lietuviškos mokyklos ar mokyklų Amerikoje; ant jos busiantys vaisiai, — tai mūsų mokiniai arba priaugančioji jaunomenė, kuri išėis iš panašios mokyklos šiek-tiek apsišvietusi ir susilyginusi su kitų tautų apšviestose jaunuomenėse.

Lietuviams Amerikoje mokykla yra reikalingiausias daiktas. Bet, kad ją įgyti, reikia prie to pridėti gerokai darbo, kuris atliekamas ne vieno, ne dviejų, bet visuomenės. Kad padaryti tam darbui pradžia, reikia susirūti kuopelėn nors keletui pastovų ir nekrupčiojančių asmenų, idant kuoplaciams išgvildinti sanlygas, kuriose pradėsime tiesti mokyklos pamatus.

Pirmaisiais, geriausiai ir tvirtiausiais mokyklai pamatais, gali būti tikrai draugija susitvėrusi nors iš keleto rimtų žmonių, kurie galės išdes-

tyti mokyklų sąlygas, parodyti visuomenei visus užmanymus ir per drangijos įstatus darbo programą. Pasirodys, kad jau yra žmonės, kurie dirba tokį kiltą darbą, kad jau jis pradėtas, tik reikia daugiau spēkų, visuomenė prisidės jį vesti toliau.

Įkuriam draugijos reikia tuojuo pradėti ir vesti susitarimus per mūsų laikraščius; garbus leidėjai mūsų laikraščių nepasigailės suteikti mums truputį vietos savo lakračiuose išreiskimui minčių, kurias visuomenė aiškiai pamatys ir nuspręs jų vertę. O visuomenė greitai mus užtemys, kada matys, jog keletas sąžiningai pasišventusių asmenų dirba tokį svarbų darbą.

Nors esu užsitikinęs, kad iš tarpo apšviestųjų lietuvių yra daugelis ką daugiau susipažinęsu gyvenimo aplinkybėmis ir turi daugiau gerų ir vertesnių minčių apie tą dalyką, vienok, kad padaryti šio atsisaukimo aiškesniu turinį, aš čia paduodu visuomenei porą kritūčių savo nuomonės.

1) Mokslainių draugija būtinai privalytų būti bipartiviška, t. y. tarnautų visuomenei, o ne partijoms ar ypatoms. Nebūtų išskirti meilė: socialistai, tautiečiai, Rymo katalikai, etc. Visi stotų prie darbo, kurie tik yra atviri ir pasiruošę nešti savo broliams apšvietimą.

2) Draugijoje ir kuriamoje mokykloje ar mokyklose turėtų būti kuoplaciams tolerancija svetimų nuomonių. Mokyklos autoritetai turėtų nusilenkti prieš kiekvieną partivišką, ar nepartivišką asmenį; pakolai mes negerbsime, nenusilenksime prieš savo brolius, savo artimų nuomones, negyvensime meilėje su tomi, kuris turi kitokias dar pažalgaas draugijos klausimuose, patolai mes negalėsime pagimdyti milžinišką spēką, neigi pasieksime plataus liaudies apšvietimo, kuris yra įrankiu įkunjimui visų mūsų id ealų ir be kurio nors šimta bus pas mus socialistiškų, tautiškų, katalikiškų ir daug kitokių draugijėlių, bet nieko nepadarys, nepanaikins tamsybę, kuri apsiatusi bemokslų smegenis.

3) Kad tokią draugiją palaikyti ir tuojuo pradėti mokyklų kurimo darbą, reikia surasti kelius, kuriais būtų galima įeiti į žmonių sielas ir pasakyti jiems, kad jie aukautų ant verto aukų darbo. Be-

to, turi būti uždėta sąnarinė mokestis, pusė dolerio ar daugiau ant metų; ir jeigu mums pavyktų susirūti kartu su visomis draugijomis, kurios tik randasi Amerikoje, tai tada mes trumpu laiku tiek sudėtume pinigų, kad greitai galėtume uždėti mokyklą. Moks-lą galėtume tuojuo pradėti nors ir su pagalba tų, kurie pusbadžiai kankinasi Amerikos, Šveicarijos, Rusijos ir kitų šalių mokyklose.

Nuosirdžiai meldžiū jūsų, vientaučiai-inteligentai stverkite už plunksnos ir išreikšite savo mintis apie šį dalyką. Darbas platus ir daug žadan-tis. Jeigu sužvejojame gerus sumanymus, šimtus faktų iš tuščių ginčų, tai pradėkime dirbti, nors taip kaip tas artojys, kuris nenusigąsta pradėti baisyti įželusį usnėmis dirvoną, prieš kurį jo siaura-pradėta vaga išrodė lyginai smilgutė prieš šimtmetį aržuolą.

K. Šeštokas.

Istoriškos provokacijos linkis.

(Žiūr. „V. L.“ N 14.)

p. Stolipinas paaiškino, kad Azevas tarnavo slapoje policijoje nuo 1892 m. ir užmezgė susišėsimus su vyriausia teroristų kuopa 1902 m. Keletą metų jis užėmė neįymią prie to vietą ir valdžiai vos tik keletą menkesnių patarnavimų atliko. Bet 1906 m. jis pasiliko socialrevoliucionierių centro kom. sąnariu, ir nuo to laiko jau taip gerai valdžią informavo, kad beveik kiekvieną svarbesnį teroristų sumanymą policija pirma laiko užbėgdavo. Berods, Stolipinas nuaiškinęs, kad Azevas nedalyvavo nužudyje von der Lannitzo ir grapo Ignatievo, neigi pasikėsime ant gen. Maksimavičiaus, suplėšime Stolipino dvaro ir kituose terorizmo aktuose nuo 1907 m. Nebuves Azevas Rusijoje nei did. kun. Sergijų nužudant.

Vienok valdžios kaukę nuplėšė patsai Azevas, kuris prisidėjęs ant jo teismui Paryžuje rašė revoliucionieriams, savo pirmiesiems draugams nusiskūzdamas, kad draugai esą bereikalo ant jo nuožvalgaui ir kaltes suverėia, nes esą jis (Azevas) už visus teroristus daugiau darbo turėjęs ir visą sunkiąją našta nešęs per paskutinius metus, imant drauge nužudymus Obolens-

kio, Sergijaus ir Plevės. To del Stolipino žodžiams užginčijo patsai valdžios samdytasis šnipas. Dumos atstovas, And. Bulota (lietuvis) buvo Paryžuje ir atvežė dumon tuos laiškus. Valdžia žinojo, rengė terorizmo aktus ir bereikalo dabar Stolipinas bando tą viską išsklaidyti po rukus.

Dar kitas dumos atstovas, Pokrovskis, sujieškojo tulas telegramas, iš kurių aiškiai matosi, kad Maskvos ir Petrapilės policija jau iš anksto žinojosi suokalbį prieš did. kun. Sergijų, bet nenorėjo jį perspėti iki pat paskutiniam laikui. Pagalios Azevo daryta suokalbii net prieš pačius savo darbo davejus, Lopuchiną ir Račkaucką, buvusius slaptosios užsienių policijos viršininkus. Užbaigdamas savo kalbą Pokrovskis pasakė Stolipinui, kad ir jis galėjęs būtų susilaukti tokio likimo, kaip Azevo nužudytieji valdininkai.

Reikia neužmiršti, kad Rusijoje šnipai lošė ir da dabar lošia žymią rolę ir veda antrą pasleptą gyvenimą, pilną intrigų ir kovų savo tarpe. Taip, atsirado iš jų gabus popas, Gaponas ir pradėjo žaisti tą žviveidę lošą. Bet Azevas kažiki-ko turėjo ant Gapono kreivą akį ir tuojuo revoliucionierių akyse jis nuplėšė nuo popo burnos kaukę. Tuojuo Paryžuje atsibuvo paslaptas teismas ir keletą dienų veliaus viename Petrapilės priemiesčių apieistame name tapo rastas kunigo-išdaviko lavonas, bekabas ant virvės. Azevas nenorėjo turėti savo darbe draugą, kuris jį pralenktų pasalume.

Bucevas, kuris atidengė Azevą revoliucionieriams, sako, jog Azevas buves pačiu veikliuoju agentu Račkaucko, kuris yra premiero Stolipino tiesioji ranka ir užtikėtas asmuo paties caro. Šitas duoda suprasti, kad apie Rusijos sostą dar kribžda slaptų galvazūdžių koterijos ir kad da daugelis paslapčių dengiasi aplinkui carą ir kitus augštesnius jo šalininkus. Stai dėlko taip uoliai policija gaudo Azevą — mat jis turi jų slaptas, ir kažiki begu jų neapskeibitų ant nuostebos visam pasauliui. Gali but kad policija jau uždėjo savo ranką ant jo. Jeigu sugavo, tai apie jį daugiau jau niekas negirdės, nes valdžios slaptoji ranka moka gilų smugį siektelti į pavojingą sau žmogų...

Kitas nepaprastas mazgas iš suokalbių ir kontra-suokalbių vortinklio greitai turės būti atburtas. Neseniai pakliuvo į valdžios nagus p. Lopuchinas, buvusis slaptosios policijos viršininku ir gerai žinojė Azevą, kuris buvo jo ištikimiausis šnipas. Šitas nežemas biurokratas netikėtai ir keistai įsigijo sau aibes ne-draugų. Mat jis suteikė kunigaikščiumi Urusovui svarbų darodumą, kad Kišineve ir kitur surengtos žydų skerdynės buvo su vyriausybės ir karės viršininkų žinia. Tas sukėlė jo priešų kerštą ir Lopuchinas nepoilgo tapo nuo tarnystos atšalintas.

(Toliaus bus.)

Reikia atsargumo rašant laiškus.

Vasario 17d. atėjo pas mane krasos inspektorius ir atsinešė laišką rašytą „Kovai“; jieškojo gyvenusio Brooklynje J. Sekevičiaus, to laiško rašėjo. New Yorko krasos inspektorius man sakė, kad tą dalyką jam prisūtė iš Washingtono jieškoti rašėjo; smulkmenų negalys išduoti, bet parodė laišką ir „Kovai“ adresuotą konvertą; tas rašėjas to laiško, tai vaikinas tik metai Amerikon iš Lietuvos pribuves, nepažindamas gerai Amerikos santykių bei krasos teisių galėjo kokį žodį išsitariti netinkančiai. Kiek atmėnu, dėlei minėto laiško „Kovoje“ pernai tilpo gromatnyčioje atsakymas rašėjui, o kaip dabar matyti, tai patį originalą kas nors turėjo perduoti valdžiai. Kasgi kitas kaip šitie, kuriems laiškas buvo rašytas, galėjo jį perduoti valdžiai.

Kas adresuotus „Kovai“ laiškus priima, nežinau, bet visgi jos draugas patarnavo valdžiai, o ji nori du kiškiu pagauti. Nors skundikų reikalavimą atlieka ir jieško rašėjo, bet prašo, kad ir pirmiau išėjusius „Kovos“ numerius, kurie tik buvo siųsti pačta priduoti, taip pat laiškus rašytus „Kovos“ sąnarių su grasinimais arba reikalavimais pinigų priešįstatimiškais budais.

Jeigu todėl „Kovą“ pasieks kokis nesmagumas, tegul jį už tai nekaltina tautiečių, kad jie skundė, bet tegul paziuri į pasielgimus arti jos stovinčių. Kas kitam kasa duobę, kartais pats tik įpuola.

J. D. Kardokas.

PO ŽEME.

Paveikslėlis iš gyvenimo auglekasių.

I
 Berlynas, Geneva, Paryžius. ... Aibės muros namų, ir žmonių bangos. Bet nėra skatiko, nei trupinėlio juodos duonos svetimžemiui, išmestam andringo gyvenimo toli už rubežių gimtinės šalies. Aplinkui nieko, kam tu butum brangus, kas tavęs pasigailėtų, paturėtų sunkioj valandoj, pagelbėtų...
 Szešius ar septynius mėnesius Juozas Baltis trunkėsi už rubežių, plustinėjo iš vieno miesto kitan, desperatiškai kabindamasi menkiausias progos, kad tik gaut kokį nors ir sunkų darbą, nors armenis skaldyti ar tąsy ant nugaros didžiausias sunkenybes.
 Bet veltui. Jokio darbo.
 Berlyne Balcini buvo pasi-taikę įsibriaut prie knygų taisy-symo pas kokį ten išėivį lenką. Bet, už keleto dienų apsilankę „tėvynės sargai“ (policijantai) ir be jokių aiškinimų pasiulė Juozui ir dar trims ten dirbantiems Rusijos išėiviams, kuoveikiausiai išsinešinti už Vokietijos ribų; mat pas juos buna tokie periodiški „apvalymai“ miesto nuo svetimšalių. Žinoma, jie nediršta užkabinti francuza, švedą ar anglą; dagi jie neva-ro turkų, bulgarų, serbų. Bet nuo Rusijos išėivų širdingai „valosi“...

Genevoje Baltis buvo patekęs į automobilių dirbtuvę; išdirbo tris savaites ir jau buvo laimingas; bet štai vieną gražų rytą atėjęs prie dirbtuvės vartų pamatė prilipintą popierių, kuriuomi humaniški Šveicarijos darbininkai pasiulo visiems iš Rusijos darbininkams atskaitą už darbą.
 — Męs negeidžiam konkurentų. Šveicarija šveicarams! — popierius užsibaigia.
 Ir vėl pasiliko Baltis be vietos. Nepoilgo jis atsiderė civilizuotojo svieto centre Paryžuje. Ir vėl bastymaisi jieškant darbo, mindžiojimas slenksčių ir chroniškasis alkis. Ir štai, kada jau buvo puolęs į desperaciją ir nekartą pamšlyjo apie sauzudytę, netikėtai blykstelėjo kibirkstėlė vil-ties: Sen Etgeno rajone kokia ten kompanija „tarptautinių“ kapitalistų ruošėsi atnaujinti darbą prie „Esperanso“ anglių kasyklų, kurios jau 40 metų buvo apleistos. Užveidu papuolė inžinierius paeinantis iš Rusijos, kur ten nuo

Dono, kuris surankiojo prie darbo keletą savo „draugbrolių“. Baltis irgi pateko tu keletu „laimingųjų“ skaičiūn. Jis mat dar buvo jaunas, tvirtas, atletiško sudėjimo. Paskutinės vargų dienos užgrūdėjo dviasis ir kuną, ir pripratino nesišalinti nuo by tik darbo, padarę kantrum ir patvarum. Jis gerai žinojo, kad anglekasio gyvenimas, tai katorga, kad jis praeina baisioje sanlygose. Bet kada vakarinėje darbininkų partijoje prisiejo jam leistis pirmakart į šachtą, gilumą trijų šimtų metrų po žeme, ir jam pradėjo suktis galva pažvelgęs į tą žemės gomurį, — jis sukando dantis ir prižadėjo, kad nepasiduos baimei, bus vyrų. Arba čia, arba niekur!...

II.

Ir štai, prasidėjo darbo dienos. Taip, šis darbas — baisus! Toli-toli, po žeme į visas puses leidžiasi galerijos. Ten pritaisytos rėlės, palei kurias stumdo angliams kraut vagonėlius. Kur galerijos plačios, ten vagonėlius traukia arkliukai, — taipgi, kaip ir žmonės įleisti į šachtas, kuriems lemta ten iki myrio pasilikti.

Galerijoje drėgna. Iš kur ten ateina, nors nedidelis, bet labai pavojingas žmogaus sveikatai vėjas. Ar žiemą, ar vasarą, ten vienodai karšta. Reikia geležinio organizmo žmogui, kad nepagauti uždegimo arba džiūvos.

Pačioje šachtoje laukia tukstančiai nelaimingų nuotikių: saugokies, kad nekristų nelaukiama anglio gabalas šimto, dviejų, penkių ar net tukstančio kilogramų sunkumo; jis gali tave užslėgti skylėje ir palaidot po šalmu.

O kartais kerti su kapočių į sieną, kali naują urvą. Saugokies! Gali but, iš pramuštos tavo skylės patryšk upelelis žemių verdančio vandens ir išvirs tave gyvą...

— Arba čia, arba niekur! — vis sau tvirtino kapočių mojuodamas Juozas, dirbdamas gilumoje vienoje užpakalinių „Esperanso“ šachtos urvų. Ir jam rodėsi, kad page dūs, švilpjanti garinė pompa, traukianti iš kur ten purviną ir smirdantį vandenį, išjuokiantį jam atsiliepią:

— Čia... čia... čia...

Tą patį tvirtino lašai vandens, kabantie ant galerijos lubų ir krinantie ant dulketos akmeninės žemės.

Tą patį tvirtino iš gilumos motinos-žemės tukstančiai balsų geležies kapočių, kuriais auglekasiai trankė kietą, kaip akmenį, juodą, blizgantį angliją:

— Stuk-stuk. Čia-čia... Stuk-stuk...

Ir kada valandomis susuzdavo Juozas kur ant anglių kruvos, laiku 15 minučių pertraukos, jam sapnuodavosi puiki s Nemuno pakrantės ir žaliuojanti Lietuvos miškai-laukai. Jis tarsi girdėjo ne kūjus, ne stundomų vagonėlių girgždėjimą, bet gimtines Lietuvos miško lapų šnabždėjimą.

Bet jis skaitė save laimingą. Tris frankai ir 50 centų

per dieną! Pusė franko — už guolį. Pusė — duona pusryčiam ir vakarienei. Frankas pietums „Linksmo Anglekasio“ smuklėje. Ir dar lieka pusantro franko kitiems reikalams. Ir kada pirmą syk Juozas apturėjo mokėstį už mėnesį, apsimokėjo skolas, — jis su žymia puikybe nunešė likusius į krasą — pasiūsti Paryžiui kokiam ten badaujančiam draugui, taipgi išguitam iš Rusijos nepermaldaujamų aplinkybių, ir esančiam be pastogės svetimaj šalyj.

Iš-pat pirmų dienų šachtoje atsirado Juozui du draugai ir vienas priešas. Draugais ju buvo — linksmas ir be giminės jaunikaitis Etgenas Prevo, vagonėlių stumdytojas; kitas draugas, tai Prevo arklys „Balandis“, senas ir aklas. Abiem Juozas davinėjo dalelę savo pusryčių ar vakarienes — kasnelį duokos. Jis pasakodavo Etgenui apie Lietuvos praeitį, jos padėjimą ir kas dabar joje dedas. Pasakodavo ir apie Rusiją, kurią jis taipgi gerai žinojo. Niekum Etgenas taip nežingeidavos, kaip apie Rusijos pustynes ir ežerus; tas jam atrodė labai nepaprastu. „Balandžiui“ Juozas glostydavo liesą kaklą ir plačią kaktą. Senis kuinas greitai priprato pazinti žingsnius priartinančio jauno lietuvio ir visados jį pasveikindavo draugišku kriugenimu, priegtam mosuodamas savo storą vuo degą ir atkreipdamas savo simpatiška snuki, su baltomis, akdomis akimis.

Priešu Juozo iš pirmų dienų pasirodė viens iš tvirčiausių šachtos darbininkų, Marcellis Rigo, — belgas; jis buvo augštas, tvirtas ir beveik visa da girtas.

— Neapkenčiu... Visų jūšų neapkenčiu! — rėkė Rigo, mosuodamas ore geležinę kirklą, rodos norėdamas perskelti Juozui galvą.

— Bet už kagi! Kagi aš jums, dėde Rigo, padariau? — klausdavo Juozas.

— Tu? Pabandyk tik ką nors tu man padaryt!... Aš tave sutrupinsiu kaip... sumai gysiu kaip... kaip gyvatę... Matai šias rankas? Jomis... Jomis suskaldysiu! Ko jums, rusams, lietuviams, lenkams, vokiečiams reikia mūsų krašte? Ko jūs lendate prie mūsų? Kodėl jūšų pilna visur ir visada? Aš turiu brolių puikiausių ir tvirčiausių darbininkų. Jo nepriėmė į šias šachtas... Jis Amerikon turėjo ištraukti. O tave, svetimą, tave — kvailį vaiką, priėmė... Tu — vagis! Tu pavogei duonos kashnį... Taip, tu atėmei kashnį duonos mano broliui! Už tai tavęs neapkenčiu!

Tiesa pasakius, Juozas nemažai tojo anglekasio prisibijodavo: čia po žeme gilumoje, kur dienos šviesa nemato, kur žmonės, lyg užkerėti kiržai slankioja savo iškaltuose urvuose, po svyruojančiomis uolų skeveldromis, ten lengva paslėpti piktadarystės pėdsakas. Tenai daug tamsių dalykų atsitinka. Daugelio anglekasių ant sąžinės stovi ne vienas tamsus darbelis...

(Užbaigta bus.)

Tev. Myl. Dr. tes reikaluose.

TMD. kuopa iš Cleveland, O., užprašusi Centro valdybą paaiškinimo apie dalinimą TMD. knygų beturčiams Lietuvoje teiksis maloniai palaukti busiančiojo TMD. Susižiavimo, kuris, tikimės, dar sykį pakels šią klausimą. Šiuom laiku, besitariant Susižiavimui ir todėl esant daugybei darbo, neparanku apkalbinėti tą reikalą plačiau, ypac, kad paskiaus reikėtų jį ir vėl atkartoti.

Busiantis TMD. Susižiavimas taip-pat duos atsakymą ir 45 kp. iš Meriden, Conn. — Jau buvo pakeltas klausimas apie prijungimą prie TMD. įstatų trumpos TMD. istorijos su platesniu straipsneliu paaiškinančiu sąnariams ir abelnai visuomenei mūsų Draugijos uždavinius ir tikslus. Paršymas tokios trumpos istorijos su straipsneliu labai pageidaujamas ir tikimės, kad Susižiavimas nepasigailės atlyginti mo už *gerai ir atsakančiai* parašytą priedėlį šale mūsų Draugijos istatų.

B. K. Balevičius.

TMD. pirmininkas.

Pranešimas visiems TMD. sąnariams.

Gerbiamieji draugai! Man priėmus TMD. knygą nuo senojo išdiniuko p. L. Kazuno, vedžiau apyskaitas taip, kaip buvo p. Kazuno užvesta, bet knyga buvo sena, taipgi buvau pradėjęs aukas Dr. V. Kudirkos raštų išleidimui sykiu vesti su metine Draugijos duokle, kas irgi pasirodė ne praktišku; todėl nupirkau naują knygą, atsakyčiau metinę duoklę nuo V. Kudirkos raštų fondo, ištaisius visas klaidas kokios buvo įsiskverbę ir paduodu visą sumą kokia pas mane randasi iki 7 balandžio 1909 m., kurią teiksitės patėmyti balandžio apyskaitoje, o jos teisingumą atras revidentai knygų businiame susižiavime, Worcester, Mass.

Taip-pat pranešu, jog gavau pirmininko p. Balevičiaus nurodymą pakelti mano kauciją, kurią pakėliau iki \$2000, o smulkmėnos iki busiančiam susižiavimui bus atliktos.

Jūšų ant visados

A. J. Povilaitis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Turkija. Istorija moka ir ant valdonų sulošti juokus. Turkijos sultanas davė kraštui konstituciją, sušaukė parlamentą, ir jau buvo užbriezti planai atgindymui šios baisiai nupuolusios viešpatystės. Paragavę laisvės turkai nesnaudė, užgimė galingos partijos ir paėmė į savo rankas valstybės styry. Bet taip dalykams einant labai nesveika darėsi senamjam sultano rėdūi. Patasai sultanas ir didelės gaujos jo sauvalių valdininkų ėmė kurstyti naujusias turku partijas, plėtoti jų tarpe vaidus, idant sudrumstus politiška

prudą butų galima sugauti į savo tinklą beišsprustančias žuvis. Tai iš dalies jiems nusekė. Jau pusė metų, kaip baisia susiriejo taip vadina mi liberalai su jaunaturkiais ir Progreso Sąjunga. Kada kituose kraštuose liberalai kovoja už liaudies plačiausią laisvę, tai turkų liberalai per likimo ironiją stojo už valdžią, kuri kesinasi konstituciją atimti. Už konstituciją stoja jaunaturkiai ir progresistai. Štai sultano šalininkai su liberalų pagalba paleidžia paskalus, buk jaunaturkiai ir progresistai nori išgriauti turkų imperiją ir sunaikinti mahometonų tikėjimą. Religija valdžioms tai puiki meškere. Supynė intrigas, supjudė žmones ant konstitucijos šalininkų ir pereitą savaitę buriai tamsių miestiečių ir keli pulkai kariuomenės pakėlė Konstantinopolio pseudo-revoliuciją. Jie sekdami valdžios slapstas instrukcijas reikalavo pašalinti iš parlamento jaunaturkių intekmingesnius vadovus ir išardyti progresistų komitetą. Taip Rusijoje valdžia sukursto juodašimčius ir sutaiso panašius reikalavimus prieš įvairius savo politiškų priešus. Turkų juodašimčiams iš pradžių sekėsi. Išnetyčių kilusi revolucija padrebino visą kraštą. Jaunaturkiai ir progresistai nusigando. Progresistų komiteto sąnarys Izzet Paša krito juodašimčių nužudytas. Sultanas įvyliojęs savo palociūn vieną jaunaturkių didelį vadą, Mukhar Pašą, kariuomenės vadą įmetė kalėjiman. Pradėta visur progresistus gaudyti. Tuomtarpu provincijoje, valdžios įkurstyti fanatikai už puolė ant krikščionių. Beirute, Erzerume ir Tarse pradėta rengti armėnų skerdynės. Laikraščiai praneša, jog Pajaso pakraščiuose apie 4.000 krikščionių ešą užmušta. Adanoje du amerikona misijonieriai nužudyta. Rodės, kad sultano šalininkų revolucija jau paėmė viršų ir konstitucijai grabas jau sukaltas. Bet ne taip išėjo. Pasirodė, kad jaunaturkių pusėje esama didesnės dalies kariuomenės ir net pati dvasiškija. Vėlesnės žinios praneša, kad iš Salonikų, Adrianopolio ir Catalijos ateina į Konstantinopolį dideli buriai armijos ir jaunaturkių vedami šaukią: „Galas tyranijai! Męs pakarsime sultaną ir visus išdavikus.“ Tikra revolucija prasideda ir sultano užnerta konstitucijai kilpa kažgi begu nebus užmesta ant jo paties kaklo. Jei bent tik padarys revolucijai kliūtis Rusija, Anglija, Amerika ir kitos šalys, kurios jau pradėjo siųsti Turkijos vandenynuose savo laivus.

Paskutinės žinios paskelbė, buk sultanas Abdul Hamidas jau atsiskakęs nuo sosto, o jaunaturkiai apšaukė valdonu jo brolių Mohamed Rešadą.

Amerika. Visuomet turtinga mūsų šalis ant kviečių neužilgo prieš didelį javų krizį. Iš vakarinių valstijų parbėgo gandas, jog Kansuose ir Chicagoje ant duonos rinkų jaučiasi didelė stoka kviečių.

Tą nelaimę padidino Chicagos milijonierius vertelga, Jim Patten, kurs supirko iš visų apylinkių kviečius ir pakėlė ant jų kainą. To pasekmė tuojau visur davėsi jausties. Pittsburge, Philadelphijoje, New Yorke staiga pašoko duonos kaina. Jeigu taip dalykai pastovės ilgiau, tai sako ma, kad liepos mėnesy Amerikoje iškils didelis duonos krizis. Potam, jeigu matysis gerai auga ant laukų, tai viskas gerai perėis, bet kaina ant duonos vis augsta pasiliksianti. Jeigu gi ant laukų bus menkai, tai ateis sunki duonos problema. Nelaimė da ir tame, kad šiemet ir kituose kraštuose mažai javų derėjo, — nei iš Kanados, nei Argentinos amerikiečiai nesitiki javų gaut. Situacija tuom labiau įdomi, kad milžiniški Amerikos plotai stovi neužsėti, tukstančiai žmonių be darbo vaikščioja, o nėra kam užtektinai duonos pagaminti. Į šią reikalą šiandėl ir kongresas įsikio.

Austrija. Pereitą nedėl dienį Viennoje atsibuvo skaitlingos minių demonstracijos, išreiškimi džiaugsmo ir pagarbos valdonui Franciskui Juozapui, už tai kad išvengė karo su Serbija.

Rusija. Jeigu bus tiesa, ką laikraščiai šiandėl pranešė iš Petrapilės, tai Baltijos pakraščiai liuosiau atsikvėps, nes esąs duotas paliepimas visose Pabaltijos gubernijose, taigi ir Lietuvoje, panaikinti karo teismus, egzistavusius ir baisia slėgusius tą sritį nuo 1905 m. Politiški prasizengė liai busią atiduodami paprasities teismams.

Tokia pat žinia pareina, jog vidaus ministerija paliepusi sumažinti administratiškus ištrėnimus iki minimum, ir tris ketvirtadalius vardų išbraukusi iš ilgo listo surašytų ištrėnimui žmonių, kurie buvo šiaur-vakariniame krašte ir Lenkijoje sustatyti.

IŠ VISUR.

¶ Bėgyje vieno kovo mėnesio šiemet išeita iš Amerikos į Kanadą 4.783 žmonių. Pereitą gi visą metą — 19,099. Viso turto jie su savim atsinešę \$70.000.

¶ Meksikoje, Velardeno miestely užgimė nepaprastos riaušės. Vietinis katalikų kunigas, valdžios nepasiteiravęs, sumanė vaikščioti miesto gatvėmis su iškilminga atlaidų procesija. Kada valdžios tū uždraudė, tai vakare buris dievuotų apsiginklavusių vyrų ėmė griauties į urėdininkų namus ir juos deginti. Iš policijos ir kareivių paleista tapo ugnis Pribuvus didesniam kareivių burui maištininkus nuramino. Apie 40 ypatų riaušininkų pusėje sušaudyta. Dabar suėmė tą kunigą, kuris sukurstęs šią tragi-komediją.

¶ Lenkų laikraštis „Prawda“, rašydamas apie revoluciją ir nurodydamas, kad ji jau raitosi priešmirtinėje agonijoje, pažymi šį faktą, kad ji visgi atnešė daug naudos,

pagalios net ir tokiems luomams, kaip... lošikams ir vilikams. Paskutiniiais laikais, kur tik budavo nubauti pakorimu žmonės, ten pribudavo buris įvairių avanturistų ir už brangią kainą išpirkdavo pakaruoklio virvės gabalėlius. Net iš Monte Karlo pinigų lošikai atvažiuodavę į Varšavos kalėjimus tokios virvutės nusipirkti, kuri mat laimę atnešanti.

Iš Lietuvos.

(Nuo mūsų korespondento.)

Marijavitai Vilniuje. Kazin, ar Vilnius savo gyvastyje kada matė tokį judėjimą, truksmą, kaip pradžioje 1909-tų metų.

Rodos nei karės nėra, nei revoliucijos, nei kitokių kokios betvarkės, o visas miestas kruta-juda, tarytum ims, ir persivers viršun kojomis.

Ne miestas juda, bet to miesto žmonės, maži ir dideli, vyrai ir moters, ponai ir darbininkai, šviesuoliai ir tamsuoliai — visi kalba, galvoja, interesuojasi.

Visame mieste, tarytum nauju vėju paputė, tarytum koks pranašas atsirado, tarytum pasakiška truba užtrubyjo, kad visi žmonės keltųsi iš grabų.

Ir iš Vilniaus garsas pasklydo po visą plačią Lietuvos šalį, po plačią Bielorųsiją ir žmonės tiktai kalba, teiraujasi, lyg ko visi laukia.

— Marijavitai! Marijavitai! — visur girdisi balsai.

Štai paskirta diena. Antalknyje, Vilniaus priemiestyje, bus pašventinta naujai įsteigta marijavitų koplyčia, bus du kunigai marijavitai, kuriedu laikys mišias lietuvių ir lenkų kalbomis.

Atėjo paskirta diena.

Susirinko žmonių daugybė visokių tautų, visokių luomų ir visokių tikėjimų; dargi tokių buvo, kurie nerasdami pakakinimo pas savus kunigus bei savo bažnyčiose, niekada, jokios bažnyčios nelankė.

Paprastas žimos laike nebegyvenamas vasarnamis — tai marijavitų bažnyčia.

Marijavitų kunigas Tulaba, atlaikęs prigimtoje kalboje mišias, pradėjo sakyti pamokslą, kurio žodžiai smigte smigo kiekvienam į širdies gilumą.

Pamokslininko žodziuose skambėjo:

„Nėra bažnyčios nei lietuviškos, nei lenkiškos, nei rusiškos, nei rymiškos, nei katalikiškos, bet yra tik viena bažnyčia — Dievo, taip kaip tik vienas tėra ir Dievas.

„O ta viena Dievo bažnyčia ne ant žemės, ne danguj, ne Ryme ir ne kitur kur, tik paties Jėzaus pastatyta širdyse žmonių.

„Tikrasis Dievo tikėjimas ne nuo popiežiaus pačina, ne nuo vyskupų, ne nuo kunigų, bet nuo paties Dievo

„Bažnyčios galva yra ne popiežius ir ne kas kitas, bet pats Jėzus.

„Pats Jėzus bažnyčią įstatė, paliko savo mokslą — Evangeliją — ir dabar yra tos bažnyčios valdytojam.

„Dabartinis popiežius su savo kunigais paėmė Jėzaus bažnyčią ir jo mokslą į monopoliją ir dabar tas dykai gautas Dievo brangenybes — brangiai nelaimingiems žmonėms par-davinėja; prekiauja sakramen-tais, prekiauja Dievo malonė-mis, prekiauja žmonių dušio-mis ir kunais.

„Marijavitizmas, tai yra tas kančias, kurį kitą-tyk, Jėzus radęs bažnyčioje perkančius ir parduodančius, iš virvagalių susuko ir išginė iš bažnyčios niekšus.

„Katalikų kunigai, — tai yra ta supuvusi druska, apie kurią Jėzus kalbėdamas, liepė išmesti, kaip prikirmijusią.

„Simboliškas tikėjimo me-dis, apie kurį katalikų kunigai pasakoja, buk jo stuobris esąs — popiežius, šakos — vyskupai, šakutės — kunigai, o lapai — visi tikintieji, yra supu- vę; jį reikia nukirsti, sudeginti, iš kurio kelmo turi iš- zelti atžalos, tai yra atnaujinta tikėjimas.

„Marijavitizmas, — tai yra atnaujintas Jėzaus mokslas, kuris užsiveria, ne kaip katali- kizmas formulose, apeigose, ceremonijėlėse, bet tikroje Dievo ir artimo meilėje.

„Tikėjimas neturi sekti pas- ku žmones, neturi sulaukinė- ti pirmyn žengimą, neturi trukdyti apšvietimą, bet turi padėti žmonėms šiose sunkio- se gyvenimo sanlygose, turi vesti visuomenę pirmyn, turi teikti žmonėms laimę, kad su- lauktume ant žemės dangų“ ir t. t. ir t. t.

Skamba be pertrūkio kuni- go-marijavitizmo žodžiai. Žmo- nės stovi lyg užkerėti, klausosi.

Tokiais ir jiems panašiais pamokslais tapo užgauta visa Vilniaus rymiškai-katalikiš- kaji jerarchija; tada pasipylė, kaip iš padrumstos versmės kunigų keiksmi, o po įtekme kunigų keiksmų žmonės pradėjo marijavitizmus persekioti, pradėjo užpuldinėti kaip ant kunigų, taip ir ant žmonių ir ant jų koplyčios.

Nors tai buvo labai nepa- ranku, bet policija turėjo jį tai išimti ir ginti nuo „die- vų“ marijavitizmus. Mat Vil- nius, tai ne Naumiestis (Suv. gub.), kur kunigai savo siun- dymais pergalejo marijavitiz- mus. Tai tiek šiuomi tarpu apie marijavitizmus iš Vilniaus.

Iš tikrų versmių patirta, kad marijavitizmas padavė Petrakavos gubernatoriui prašymą leidi- mui dviejų laikraščių lietuvių kalboje. Pirmas laikraštis eis kas mėnuo, vadinsis „Marija- vitas“. Antras — eis kas dvi savaiti, vadinsis „Marijavitų Žinios“. Apie jų kainą dar neteko sužinoti, bet galima ti- kėtis nebus labai brangūs. Leis ir redaguos dabartinis ma- rijavitizmo generalinis ministeris, kun. Jonas Kovalskis Lodzije. Spausdinsis taip pat Lodzijoje. Dabartinis marija- vitų laikraščių redaktorius, kun. Jonas Kovalskis ir kitas kunigas Povilas Skalimovskis uoliai mokinašis lietuvių kal- bos. Pirmi marijavitų laik- raščiai lietuvių kalboje išei- siaus pradžioje gegužio. Jų ad- resas: *Lodz, Franciškanska, No. 27.*

Lietuvoje marijavitų kop- lyčios yra Kaune, Kriukuose, Šilarave, Karališkuose (Suv. gub.); dabar jau yra ir Vil- niuje, Šventėnuose, buvo koplyčios Panevėžyje ir Nau- miestyje, bet iš ten juos kuni- gas išėdė. Dabar, šiemet, ko- vo 16 marijavitų kun. A. Tu- laba pašventė naują koplyčią Gluobiuose (Suv. gub.), kai- me, tarp Naumiesčio, Sintautų ir Slavikų. Naumiesčio ku- nigai per šv. Juozapo atlaidus, kovo 19 marijavitus prakeikė.

Matoma, kad Rymo-katali- kų kunigams nieko nėra bais- nesnio už marijavitizmą. Nei žmonių bedievybė, nei revo- liucija, nei socializmas, nie- kas kitas taip skaudžiai neuž- gavu kunigų stygas, kaip ma- rijavitizmas. Tai peilis kuni- gams po kaklu, o žmonėms — kol ko geresnio dar nėra, skęstantiems šiaudas, kuris ypač Vilniuje prigėlbęs lietu- viams neištautėti ir išsinerti iš katalikiškai-lenkiškos sriovės, kuri jau tiek amžių Lietuvą kankino-žudė, dabar žudo ir žudys, kol lietuviai neįsteigs savo atskirą tautišką demokratiką tikėjimą.

Vilniukštis.

— **Ryga.** Kov 19 d. išėjo „*Rygos Garso*“ numeris. Eis kas savaitė. Leidžia jį tam tikra bendrovė. Redaktoriu- mi-leidėju pasirašo Jurgis Li- nartas.

— **Kaunan** atvyko kovo 9 d. iš Amerikos kun. Vilius Valteris, vokietis, vien tik lie- tuvių kalbos pasimokyti. Ji- sai buvęs klebonu Mount Ver- nono mieste, Illinois'o štaite. Atvažiavo savo (Bellevillio vyskupijos) vyskupo atsiųstas. Mat, toje vyskupijoje esama lietuvių 10.000 žmonių; mo- kančių lietuviškai kunigų tik- du.

Vienas Amerikos kunigas pirmiau jau buvo atvažiavęs tuo pačiu tikslu Kaunan. Mat, Amerikos dvasiškoji vyriausybė rupinasi, kad ir „mažu- mos“ dvasiškieji reikalai būtų aprūpinti.

— **Seinai.** Kovo 10 (23) d. išvažiavo Varšuvon šven- tinties šie Seinų seminarijos klierikai: jį kunigus — Budre- vičius ir Dumčius: jį dijako- nus — J. Petrauskas, J. Luc- kus, Z. Butkevičius, J. Aleksa ir J. Luckus; jį subdijakonus: V. Boršavičius. Kovo 13 (26) d. išvažiavo šventinties jį kunigus: A. Jasenkauskas ir J. Danielius.

— **Šviesininkai.** Vilniu- je apsigyveno ištremti „iš Len- kijos“ „*Sviesos*“ valdybos na- riai: adv. pagelb. L. Ciplijaus- kas, d-ras K. Grinius ir jo žmo- na Joanna Griniuvienė. Iš Vilniaus gubernijos žanda- rų valdybos pareikalavo, kad jį išsikraustyti iš Vilniaus. Kadangi tame reikalavime ne- buvo pasakyta — kieno tai įsa- kyta, del ko ir kur liepiama iš Vilniaus kraustyti, tai visi trys atsisakė tą reikalavimą iš- pildyti. To pat reikalauja- ma ir iš Juozo Kačergiaus, ku- ris nei negyvena Vilniuje.

— **Delei „Šviesos“ už- darymo.** Atstovas Bulota, kaip praneša „L. Uk.“, nese-

nai kalbėjėsi su vidaus reika- lų ministerio padėjėju Kurlo- vu apie uždarytosios „*Sviesos*“ ir jos narių reikalus. Kai kurie šviesininkai, mat, dabar ištremti, kiti tebesėdi dar kalėjimuose. Kurlovas pa- sakęs, kad jisai tuojau po Bulo- tos kalbos Dumoje vasario 23 d. pareikalavęs, kad jam pra- neštų iš Suvalkų visą „*Sviesos*“ bylą; dabargi liepsias vi- są tą dalyką paskubinti.

— **M. Piaseckaitės Šlape- lienės byla** bus nagrinėjama Vilniaus Teismo Rumuose ko- vo 21 d.

— **Lietuvių reikalai ru- su literaturoje.** Greitai iš- eisianti iš spaudos rusų kalba knyga apie visų Rusijos tautų mokyklas. Skyriuje apie *lie- tuvių mokyklą* pasidarbavo Pranaitis (slapyvardė), M. Romeris ir reformatų kun. J. Šepetyš.

— **Južintų** (Ezer ap.) vals- čius nutarė pasinaudoti teise- vartoti šale rusų kalbos lietu- vių kalbą, rašant *valsčiaus nutarimus*. Vaitas ir raš- tininkas pradžioje ir pakvietas (pavieštas) lietuviškai rašyti.

— **„Bomba“.** Taip va- dįs naujas lenkų kalba pa- šaipos laikraštis, kuris šiomis dienomis pradės eiti iš Vil- niaus syki jį savaitę.

— **Prie busimojo žmo- nių surašymo.** Kaip žino- me, neužilgo žadama visi žmo- nės surašyti, kaip 1897 metais.

„*Vil. Viestnik*“ abejoja, ar iš- eis kas gero iš to rašymo, ypač mūsų krašte, kur žmonės dar nesupratė ir kur lenkų bus varoma agitacija rašyties lenkais. Sparašas delei tų prie- zasčių galys būti neteisingas. „*Vil. Viestnik*“ manęs, kad su tuo žmonių surašymu reikėtų luktėti bent kokius dešimtį metų, kol nei susitaps vietinių gyventojų (lietuvių ir baltarusių) susipratimas ir ne- aptilsianti užsidegusi pasta- ruoju laiku tautų neapykan- ta.

— **Žemaičių seminari- joje** šiemet yra klierikų 120. Iš jų: lietuvių — 100, lenkų ir baltarusių — 15, latvių — 4, ir 1 vokietis. Metų mokes- tis už seminariją: pirmo ir antro kurso klierikai moka po 140 rub., trečiojo — po 70 rub., ketvirtojo ir penktojo kurso klierikai nemoka nieko.

— **Trečioji Lietuvių Dailės Paroda.** Primename mūsų dailinin- kams, jog atsiuntimui parodon veikalų liko jau nebedaug lai- ko.

Todėlei maloniai prašome pasiskubinti siųsti, nes mano- ma iliustruoti katalogus, o tai užims nemažai laiko.

Ligiol atsiuntė Kazys Ulianskas tris skulptūros dar- bus — etiudus, Petras Rimša šešius veikalus, butent: „Gana- to juogo“ (gipsas) „*Golgota*“ „*Mėnesiena*“ (3) „*Perkunas*“ (metalinės inskrustacijos) ir kiek tiek j tautiška jį skyrių.

Liet. Dailės Drg. Valdyba.

— **Amerikos lietuviai.** Chicagos antvyskupis Quig- ley skolina 30 tukstančių mo- tiniškiems namams lietuviams vienuolėms pastatyti ir ketina

neiltrukus paleisti atsišauki- mą j lietuvaiteis, ydant eitį j vienuolyną. Tokiuo budu ateit- tis šv. Kazimiero vienuolių yra užtikrinta. Ligiol kon- gregacijoje yra trys padariusios prizadus seseris, dvi postulan- tės ir trylika kandidačių. Se- seris gyvena Mt. Carmelyj, kandidatės mokosi Serantono vienuolyne.

Tuo pačiu tarpu Amerikos lietuviai kunigai rengiasi su- daryti savo sąjungą. Sąjunga ketina leisti Chicagoje katali- kišką laikraštį (dusyk j savai- tę), steigti ir tobulinti parapi- jų mokyklas, šelpti ateivius ir kovoti prieš girtybę (Amerikos lietuviai prageria kasmet ne mažiau, kaip 10 milijonų do- lerių!). Iš viso lietuvių kuni- gų Amerikoje 76. Sąjungos įkurimu rupinasi daugiausiai visų gerbiamas kun. A. Sta- niukynas.

P.

— **Suėmė!** Kovo 1 d., sekmadienį, Vilniuje, poli- cija atėjusi pas knygarišį Motiejų Baltusį, suėmė jį ir nugabeno Lukiškių kalėjiman. Kiek spėjama, jo suėmimas esąs surištas su jo broliu, kur- sai nuo Kalėdų sėdįs suimtas Kalvarijos kalėjime.

— **A. a. Paukštėlis.** Nela- bai senai pasimirė 25 metuo- se savo amžiaus žinoma- sis Prūsų Lietuvių Keliaujan- jančio Knygyno įsteigėjas ir jo tvarkytojas — Paukštėlis. Iš pavadinimo buvo jis mo- kytojas, tačiau tvirtas lietuvis tėvynainis, kurio germanizaci- jos nuodai įveikti negalėjo. Tačiau džiauvo jį priveikė. Jame nustoję Prūsų lietuviai tikro savo budintojo, švietėjo ir gaivintojo.

Išėkis saldžiai, tikras lie- tuvi, tegu Tavo paveikslas pri- kelia daugumą užsnuodusių brolių Tavo pėdomis vaik- čioti.

— **Vilniaus „Rutai“.** Jau- nas mūsų muzikas, Stasys Šim- kus, Peterburgo konservatori- jos studentas, parašė 4-iems maišytiems balsams „Obalsį“ („Žaliuok, rutele, žaliuok“), kurį pavadė Vilniaus „Rutai“.

— **Teismas.** Kovo 9 d. Vil- niaus Teismo Rumuose buvo teisiamas Jadygga Netupskaitė ir Alena Janulaitytė iš Šiau- lių. Kaltinamos jiedvi buvo už laikymą uždraustų raštų, kurių rasta pas kiekvieną po vieną. Netupskaitė pasmerkta 3 savaitėms kalėjimo, Janulai- tytė, kaip nepilnametė — dviem savaitėm.

— **Redaktoriaus teismas.** Kovo 7 d. Vilniaus apygardos teismas nagrinėjo „Kurjer'o Lit.“ redaktoriaus V. Bara- novskio bylą. Jį kaltino 1034 str. § 2-uoju už parašymą apie caro kelionės pleną. Nuteis- tas Baranovskis, kad užmo- kėtų 3 rublius pabaudos ir atsedėtų vieną dieną gauptva chtoje.

— **Garsus vardas.** Vienas Vilniaus viešbutin atvažiavo neseniai vienas jaunas po- nas, kuris užsirašė viešbučio knygynas „Inžinierius Jevno (Jevgenijus) Azef, iš užsienio. Policija, apie tai sužinojusi, tirtė nutirpusi, nebežinojusi,

ką daryti. Tik paskui pasi- rodė, kad tai buta netikro Azefo. Svečias norėjęs „pasijuokti“.

— **Bezdanų eksproprijaci- jos** tardymas esąs jau užbaig- tas. Teisiama busią 12 žmo- nių. Teisiąs — karo teismas šio mėnesio pabaigoje. Tei- siamuosius gisį advokatai: Gruzenbergas, Berenštamas ir Hillersonas.

— **Tai geriamą!** Plungėje, Telšių ap., yra dvi monopolini. 1908 m. isgerta tenai degtinės už 120.000 rublių. O kiek alaus! Moka gerti plungiečiai, moka! Tik geriau butų, kad jie mokėtų taip geras naudin- gas knyges ir laikraščius skaityti.

Iš „Vilties“.

— **Pilviškiai.** (Suv g.) Bus keletas savaičių, kaip Vilka- viškio žandaras Leitmargių kaime suėmė Antaną Gruzinską, buvusį Pilviškių krautvini- ninką. Sako radęs tuose na- muose, kur jisai gyvena, kny- gučių su socialistų-revoliuci- jonierių (arba eserų) antspau- dos atmušimais. Taigi žanda- rai turės dabar vel darbo su eserų partija. Sekasi. Dar neužbaigė „*Sviesos*“ bylos, o čia tik čiukšt ir kitas jiems laimikis — eseriai!

Vilkaviškio žandarų viršini- kas jau kad krečia, tai visus kaimus iškart: neseniai per- krėtė Jurkšius ir Obšrutus. Jieškojo Dzenkaičio, Stanke- vičiaus. Nesurado.

L.

— **Tolstojaus paroda.** Lat- vių draugijos mokslo komite- tas Rygoje gavo pakvietimą dalyvauti gr. Tolstojaus paro- doje. Latviai pasidėjo pri- siųsti j tą parodą visus Tolsto- jaus veikalus, kurie yra išver- ti latvių kalba. — Vertėtų ir lie- tuvians prie tos parodos pri- sidėti.

Iš „Liet. Uk.“.

IŠ AMERIKOS

— **Sveiki gyvi Marso žmo- nės!** Jeigu kas nors paaukus ar paskolins 10 milijonų dol. Harvardo profesorius, Wm. Pickering, tai ateinančios lie- pos mėnesio turėsime progą pasiziinti su Marso gyventojais. Šituo laiku Marsas pri- siartins prie žemės 5.000.000 mylių arčiau, negu kuomet nors ir su pagelba didelių veidrodžių išstatytų prieš sau- lę, prof. Pickering tikisi at- kreipti marsečių atydą ant žemės. Visa dabar bėda su tais \$10.000.000 veidrodžiams įtaisyt.

— **Akmeninis lietus.** Iova valstijoje Des Moines apylin- kėse ištiko didelės kriušos ir emė lyti suakmenėjusiais ledais Akmenukai krito po pusę ir daugiau svoro, todėl kur tik šito lietaus šmoras užsiekė, ten išlaužė medžius, išdaužė lan- guos. Cedar Falls miestely perkunija ištrenkė tokią ak- menukų kruvą, kad užmušė ant vietos 24 arklius ir 34 kar- ves, kieme stovėjusius.

— **Kunigai apie darbą.** New Yorko presbiterų pastorius

Steigle, išleido atsišaukimą j visus savo vienatikius dvasiš- kius Amerikoje, su užkvie- timu, kad visi 11.000 pastorių prisiruoštų iki 9 dienai gegu- žio ir tą dieną pasakytų savo dievnamiuose pamokslą ant tēmos: „Kas yra darbininkai ir kas yra darbas“.

— **Mirtis Modzejevskos.** Los Angeles, Cal., pasimirė pagar- sėjusi lenkų artistė-aktorka, Elena Modzejevskaja, kuriai nuo seno laiko buvo uždrausta išeiti ant scenos Rusijoje. Cia Amerikoje ji plačiai buvo ži- noma ir publikos mylima. Na- baštikę žada vežti laidoti Len- kijon.

— **Lenkų kongresas.** Atei- nančiais metais per lenkų pa- sidarbavimą bus pastatyta Vašingtone du paminklai: Pu- laskiui ir Kosciuskai. Prie tos tai progos lenkai rengiasi su- šaukti Vašingtonan visos A- merikos lenkų susivažiavimą arba kongresą, panašų kaip lietuviai turėjo savo Philadel- phijsje.

Laiškas į Redakciją.

Gerbjamoji „Vienybės Lie- tuvnikų Redakcija! 15 No. „V. L.“ tilpo straipsnis „Apie lietuvių vaikų mokyklas“, ku- rio autorius sako, kad „Tėvynė“ vadinasi „suaugusiųjų“ mokyklas — mokyklomis be langų... .

Neteisybė. Rods, autorius prisipažįsta, jog neatsimėnas kuriame numeryj „Tėvynės“ tas buvo, bet kam tad visuo- menę klaidint be persitikrini- mo, patyrimo? „Tėvynė“ niekad ir jokių mokyklų be- langemis nevadino, Buvo tik 7 No. peržvalgoj paminėta, kad apkalbėjimas „suaugu- siams vyrams reikalingųjų mokyklų“, reiškia besirupini- mą apie mokyklų langinyčias, o ne pamatus, kadangi mums turi rūpēt pradinės mokyklos pirmiaus negu mokyklos „par-ėjusiems iš darbo vyrams“. Bet kame čia tos belangės?

„Tėvynės“ Redakcija.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Shenandoah, Pa.

Darbai šiuomi tarpu kruta pusėtina, bet žmonėles neri- mauja iš priežasties streiko, kadangi ne yra tvirti nei ant vienos nei kitos pusės.

Kovo 31 netikėtai atvyko j mus miestas kunigas V. R. Di- lioniis, ir paprašė vietinių liet. socialistų kuopą, kad pagel- bėtų jam surengti prakalbas, ką šie su noru apsiėmė. Pir- miausiai norėta susitarti su anglekasių unijos vietine kuo- pa, kuri rengė ant 1 balandžio prakalbas, apvaikščiojimui at- minties pripažinimo unijos ir 8 valandų darbo dienos prie minkštųjų anglių, kad daleistų kalbėt ir kun. Dilioniui del labo ir naudos unijai. Bet mus viršininkai, matyt, pabi- jojo, kad kartais ir kunigas nebuotų socialistu ir neužva- ziutuų jiems patriems, todėl neprisleido. Todėl nusamdė patį soc. didžiausią mus mies- te Gormanio svetainę ir paren-

gė prakalbas 4 balandžio. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Žingeidus mat buvo dažnot, kas tai būtų per kunigas, tas Dilionis, kad vietojė šmeizt ir keikt socialistus, jis su jais net draugauja. Kalbėtojas pasiskyrė temą kalbai apie lietuvių padėjimą, iš mokslisko, draugijinio ir politisko atžvilgių.

Kalbėdamas apie moraliską žmonių padėjimą, užsiminė apie bažnyčias, kurios turėtų daboti žmonių moraliskumą ir dorą. Sakė, kad lietuviai ne gerai daro užrašdami bažnyčias ir parapijos turtą vyskupui, vėliaus buntavojasi ir kelia maištus norėdami būti valdytojais svetimo turto, kurį patis atidavė. Geriau iš sykio nepavėst, o valdyti patiems.

Toliaus ragino vietinius lietuvius pamesti ypatingus ginčus ir užsispalindėjimus, o risti ties į vienybę ir solidariskai išvieno darbuotis labai bei pakėlimui mus tautos; ragino sutverti klubą ant pavyzdžio svetimų tautų, kad ir mus jau nuomenė turėtų kur praleisti laiką, pasimokindami moraliskumo ir doros, o nepraleisti taip brangų laiką ant girtuokliavimo, muštynių ir kitokių niekingų darbų. Sakė: „Te vai ir motinos! kieno kaltė, kad mus sunai ir dukters ištvirkė? Ko mes galim tikėtis nuo mus jaunuošenės, kurią mus akis nuolat atkreiptos, kaip į draugijos ziedą, mūsų ateities viltį, į stulpus ant kurių mes paliksime parė mę likimą mus tautos? Ką mes gero esam padarę dėl mus jaunuošenės, ir ar galim tikėtis, kad jie bustvirtais paremėjais mus idealiskų klausimų, jeigu juos auklėja smuklės ir gatvė!“

Toliaus ragino, kad visi lietuviai bendrai susidėję nupirkė koki nors namą ir isteigtų naudingiausius daiktus mus jaunuošenės lavinimuisi, idant mirdami paliktų daugiau kę savo gentkarčiai, negu jie rado palikta savo pranokę jų.

Kalbėjo apie politiką, aiškindamas, kad tik socializmas pakels nuvargintą proletariją, ragino visus rašyties prie socialistų, nurodydamas, kad nei republikonai nei demokratai ne pakėlė žmonių protiskai, žmonių tiesas mindžioja, o darbininkų reikalams nėra vietos jų partijose. Tik patis darbininkai per savo vienybę sutraukys nelaisvės retėzius. O socialistų partija yra darbininkiskā, ir visi darbininkai privalo ją šelpiti ir remt savo balsais laike rinkimų.

Paskiaus buvo ir deklamacijos; deklamavo Elena Pajauskutė ir M. Kapociūtė, kurių žodeliai labai visus sujūdino.

Kaip kalba taip ir deklamacijos matomai visiems labai patiko, ką liudijo ramus visų užsilakymas (išskiriant vieną, kuriam anot kun. Dilionio „nuo sopulingos duonos buvo slidus pakaušis“). Aukų sumetė \$26.30; užmokejus svetainės ir spaudos lešas, likusieji pasilikos kunigū Dilionij.

Tą pačią dieną vakare buvo kitos prakalbos „socialistų ruimuose“. Žmonių abiejų lyčių prisirinko kupinai, tik gaila, kad vietos buvo mažai. Čia vėl kun. Dilionis kalbėjo; pajudinęs daug klausimų apsisistojė ant socializmo, ar ištikrųjų taip baisūs tie „socialistai“, kaip nekurie juos perstato, ir aiškiai nurodė skirtumą tarpe tikrų socialistų ir pseudo-socialistų, norinčių kenkti socializmo vystymuisi.

Toliaus p. Rudminas buvo pradėjęs skaityti referatą temoj: „Darbininkų judėjimas Suv. Vals. nuo pradžios iki šandien“. Bet pasirodė, kad perdaug augštoje prasmėje sutaisytas ir mažai apšviestai mus visuomenei nesuprantamas, todėl turėjo nastoti skaitytes ir užbaigė prakalba apie anglekasių unijos reikalus. Toliaus kun. Dilionis antru kartu ragino vietinius lietuvius abiejų lyčių rašyties prie socialistų, kad sutvirtinus spē kas būtų galima nusamdyti ruimingesnę vietą ir per panašius susirinkimus lavinties. Su kelioms gražioms deklamacijoms užsibaigė vakaras; žmonės buvo užganėdinti, ką liudija karts nuo karto triukšmingi delnų plojimai.

Minėtos draugijėlės vakaras buvo rengtas puikiais tikslais — padidinimui knygyno, ir galima tikėtis, kad ši-šitą pelnys, nes publikos buvo gana gražios.

— Brooklyno lietuvių mokyklėlė, kurią veda panelė Račiutė („Vien. Liet.“ buste) gražiai tarpsta. Užsirašiusių yra į 40 ypatų. Gaila, kad mergaičių mokslas nepatrūkia, nes lankosi regis vos kokios 4. Butų tai lyg sarma toku, kad jos taip nesirupina lengvai prieinamu mokslu. Mokykla gavo gražią paramą nuo paliovusio gyvuoti Gimnastikos Klubo, kuris pavedė jai savo rakandus, tarpe tų neblogą pianą mokimomisi skambint ir prie choro dainuot. Viskas tas dabar sugabenta į mokyklėlės ruimą prie „Vien. Liet.“ redakcijos. Klubo jaunuošenė už tai užsipelno sau garbę, o Brooklyno jaunuošenė turi pasirodyti veiklia ir ateinančia vasara suorganizuoti gražų chorą, idant ateinančiai žiemai parengti plėčią sceną.

Sensai jau pradėta mokinėti M. Gorkio didelis veiklas — „Ant dugno.“ Nu tarta jį pastatyt ant scenos 15 geguzės Tautiskame name. Tikimos, kad tas da labiau sužadins Brooklyniečių tarpe patraukimą prie scenos, nes minėtas veiklas yra vienas iš tokių, kokių retai arba ir visai da nėra lietuviai savo kalboje matę.

Brooklyniečiai sąjaušmingai atsiliepė ant videntaučio Kačergiaus nelaimės. Draugai per p. J. Grinių sudėjo šiek-tiek pinigų ir išsiuntė nelaimingam kankiniui laivakortę. Rods pinigų da neįsteiko, todėl užtraukta paskolė, kurią tikimos kitų miestų lietuviai padės atlyginti.

Paskutiniu laiku Brooklynas neteko keleto inteligentų: išvažiavo pp. Račkauckas, Sekevičius (kieno tai įskūstas ir gaudomas), Rinkevičius ir kiti. Mat čia da ir darbai labai menkai eina, todėl duonos kėsnis išskvietė laikinai ir gerus mūsų veikėjus į kitus kraštus. Vienintelis darbas da stipriai pasilaiko tai kriaučių.

Balandžio 12 d. turėjom prakalbas; kalbėjo kunigas V. R. Dilionis. Žmonių susirinko tiek daug, kad nei į svetainę netilpo. Buvo daug moterų ir merginų, daugiau kaip paprastai eidavo; gal dėlto, kad buvo pagarsinta, jog kunigas kalbės. Kaip matyt, čiai nieko nepaisydami į visas

— Brooklyno lietuvių mokyklėlė, kurią veda panelė Račiutė („Vien. Liet.“ buste) gražiai tarpsta. Užsirašiusių yra į 40 ypatų. Gaila, kad mergaičių mokslas nepatrūkia, nes lankosi regis vos kokios 4. Butų tai lyg sarma toku, kad jos taip nesirupina lengvai prieinamu mokslu. Mokykla gavo gražią paramą nuo paliovusio gyvuoti Gimnastikos Klubo, kuris pavedė jai savo rakandus, tarpe tų neblogą pianą mokimomisi skambint ir prie choro dainuot. Viskas tas dabar sugabenta į mokyklėlės ruimą prie „Vien. Liet.“ redakcijos. Klubo jaunuošenė už tai užsipelno sau garbę, o Brooklyno jaunuošenė turi pasirodyti veiklia ir ateinančia vasara suorganizuoti gražų chorą, idant ateinančiai žiemai parengti plėčią sceną.

— Brooklyno lietuvių mokyklėlė, kurią veda panelė Račiutė („Vien. Liet.“ buste) gražiai tarpsta. Užsirašiusių yra į 40 ypatų. Gaila, kad mergaičių mokslas nepatrūkia, nes lankosi regis vos kokios 4. Butų tai lyg sarma toku, kad jos taip nesirupina lengvai prieinamu mokslu. Mokykla gavo gražią paramą nuo paliovusio gyvuoti Gimnastikos Klubo, kuris pavedė jai savo rakandus, tarpe tų neblogą pianą mokimomisi skambint ir prie choro dainuot. Viskas tas dabar sugabenta į mokyklėlės ruimą prie „Vien. Liet.“ redakcijos. Klubo jaunuošenė už tai užsipelno sau garbę, o Brooklyno jaunuošenė turi pasirodyti veiklia ir ateinančia vasara suorganizuoti gražų chorą, idant ateinančiai žiemai parengti plėčią sceną.

neprielankias aplinkybes drašiai gaivina sceną ir linksmina bei pamoko visuomenei.

Prieš vaidinimą dainavo Ona Norkevičiūtė solo: „Kur banguoja Nemunėlis.“ Dainavo gražiai, tik tas reikėtų patemyti, kad perilgai. Paprastai ant scenos nesidainuoja visa daina — užtenka vieno, dviejų posmų, o jei publika iššaukia dar sykį, tai vėl koki vieną atkarot.

— Brooklyno lietuvių mokyklėlė, kurią veda panelė Račiutė („Vien. Liet.“ buste) gražiai tarpsta. Užsirašiusių yra į 40 ypatų. Gaila, kad mergaičių mokslas nepatrūkia, nes lankosi regis vos kokios 4. Butų tai lyg sarma toku, kad jos taip nesirupina lengvai prieinamu mokslu. Mokykla gavo gražią paramą nuo paliovusio gyvuoti Gimnastikos Klubo, kuris pavedė jai savo rakandus, tarpe tų neblogą pianą mokimomisi skambint ir prie choro dainuot. Viskas tas dabar sugabenta į mokyklėlės ruimą prie „Vien. Liet.“ redakcijos. Klubo jaunuošenė už tai užsipelno sau garbę, o Brooklyno jaunuošenė turi pasirodyti veiklia ir ateinančia vasara suorganizuoti gražų chorą, idant ateinančiai žiemai parengti plėčią sceną.

— Brooklyno lietuvių mokyklėlė, kurią veda panelė Račiutė („Vien. Liet.“ buste) gražiai tarpsta. Užsirašiusių yra į 40 ypatų. Gaila, kad mergaičių mokslas nepatrūkia, nes lankosi regis vos kokios 4. Butų tai lyg sarma toku, kad jos taip nesirupina lengvai prieinamu mokslu. Mokykla gavo gražią paramą nuo paliovusio gyvuoti Gimnastikos Klubo, kuris pavedė jai savo rakandus, tarpe tų neblogą pianą mokimomisi skambint ir prie choro dainuot. Viskas tas dabar sugabenta į mokyklėlės ruimą prie „Vien. Liet.“ redakcijos. Klubo jaunuošenė už tai užsipelno sau garbę, o Brooklyno jaunuošenė turi pasirodyti veiklia ir ateinančia vasara suorganizuoti gražų chorą, idant ateinančiai žiemai parengti plėčią sceną.

E. Vytis.

Brooklyn, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento)

Vietinė Lietuvių Apšvietos draugijėlė 11 balandžio pastatė ant scenos naują dramatišką originališką veikalelį — juo kažaislė „Gudri Našlė“, parašyta visiems žinomo senai pasimirusio lietuvių rašytojo Aleksandro Gužučio (Fromo). Apie turinį nedaug čia rašysiu. Trumpai pasakius — tai moraliskās vaizdelis iš lietuvių kaimiečių gyvenimo. Našlė užsimano gauti vyrą, paleidžia paskalą, kad ji turi puodą sūdabrinų ir ant tokios vylinčiųingos meškerės prikimba keletas vyrų tarpe tų ir mokytojas rusas. Vienok visiems nušluosto nosį mitrus kriaučiukas ir pasigauna našlę, bet da žinojęs, kad puodyne su sidabro rūbliais yra tiktai myšas — pasirijo nuo pačios pakbėgti. Vienok ačiu savo minkštam būdui duodasi draugams perkalbėti ir vėl su savo buvusios našlės susitaiko. Tiesa, kad patis siužetas pepsilpnas, bet apystovos gana juokingos, stilius visos veikmės lengvas ir pilnas humoro, taip kad gerai atlošiant visuomet verta ant scenos pastatyt, ypač scenos pradžiamoksliais.

Čionai gi buvo atlošta vidutiniškai. Ypač gerai lošė apžavėtosios karvutės savininkas Rainis, taipgi daktaras ir gylus „pilkosios“ garbintojas — rusas mokytojas. Kiti silpniau lošė. Taip va kad ir „burtininkė“ Magdė, kada ją veda į kaimo teismą, kur ją kaip raganą laukia tik ką ne sukurtas laužas, ji sau džiaugmingai kuksi, tarsi negali silaikyti iš juoko. Nudavimo ir gestikuliacijos stoka beveik pas visus. Žinoma, nėra nei dailių scenerijų mūsų salėse. Bet ką daryt? Męs turime džiaugties, kad mūsų videntaučiai nieko nepaisydami į visas

Minersville, Pa.

Balandžio 12 d. turėjom prakalbas; kalbėjo kunigas V. R. Dilionis. Žmonių susirinko tiek daug, kad nei į svetainę netilpo. Buvo daug moterų ir merginų, daugiau kaip paprastai eidavo; gal dėlto, kad buvo pagarsinta, jog kunigas kalbės. Kaip matyt, čiai nieko nepaisydami į visas

T. M. Dr. Išdo APYSKAITOS

IPLAUKIMAI.

Mokesčių:

Philadelphia, Pa. už knygas per Stanelį	\$8.75
Chicago, Ill. 27 kp.	2.70
Cleveland, Ohio 20 kp.	7.95
W. Frankfort, Ill. nauja kp.	3.00
Mahanoy C.ty, Pa. 8 kp.	9.60
Meriden, Conn. 45 kp.	2.10
Los Angeles, Cal. kp.	4.20
Laconia, N. H. K. Stepanavičius	.60
Waterbury, Conn. už knygas	1.60

Kudirkos raštams.

Los Angeles, Cal. per M. Elk	\$6.00
Brockton, Mass. 17 kp. LSS.	5.00
Worcester, Mass. Liet. Sunų dr-stė	10.00
Paterson, N. J. Liet. Skaitykla	5.00
New Britain, Conn. nuo krikštytųjų per Bračulį	1.80
Herrin, Ill. 21 kp. LSS.	3.20
Du Bois, Pa. 153 kp. SLA.	4.25
Easton, Pa. pavienių per A. Drazdaucką	5.20
Cleveland, Ohio šv. Jurgio dr-stė	15.00
Philadelphia, Pa. per Velykieneę	2.00
Glispel, Ill. pavienių per J. Gegužį	1.30
Lawrence, Mass. pav. per J. Žukauską	3.50
Pittsburg, Pa. 40 kp. SLA. pavienių	4.70
Plymouth, Pa. šv. Kazimiero dr-stė	25.00

BUVO TURTO IKI KOVO MĖNESIUI \$2122 13

IŠLEIDIMAI.

Išmokėta:

Knyga, popiera ir markės kas mėnesiaus 4.00
 Viso turto lieka iki balandžio 7, 09. \$2250 58
 Tėv. Myl. Dr. išdininkas,

A. J. Povilaika.

Keli zodziai apie jaunuošenės auklėjimą.

V.

Idomus kontrastas pastebėta tarpe Europos ir Amerikos mergaičių. Ameriketė mergina taip moka patraukti prie savės ir taip plačią turi įtekmę ant savo viena-amžių jauni kaičių, kaip niekur kitur už Atlančio. Tiesa, jos įtekmė da nėra taip progresiiviška, kaip to reikalauja idealiskoji ateities dvasė, bet tas yra dėlto, kad čionai spartus kapitalizmo plėtojimas nedavė jaunuošenei apskritai idealizmu prisičiėpyti. Bet laisvas amerikiečių vaikų auginimas kur-kas arčiau sujungė mergaites su vaikiukais ir tuomi moterišką pakelė ant augštesnio laipsnio. Pagalios jeigu da čionykštė mergina ir gumą kramto arba savo plepėjimą išplėtoja iki aitraus nuobodumo, vienok ji visuomet gera gyvenimo draugė. Ji namuose valdo geležinę ranka savo tėvus ir brolius, ji nesiklausosi pasirenka sau draugus ir visuomet elgiasi neatsižvelgdama ant savo motinos prietarų. Tečiaus ji vien kartais tikrai myli ir guodoja savo gimdytojus, su pranta jų gyvenimą ir vargus. Mat tėvai leido iš mažens viską suprasti. Ji greitai supranta, dėlko jos tėvas atsisako nupirkti jai naują kaklaraištę arba dėlko neleidžia pasivažinėti į girias. Ji supranta, dėlko jos motina draudžia su tuom ar kitu draugauti, — mato, kad motina tą daro iš tikro rūpesčio apie jos ateitį. Europietė mergina tokią pasielgimą paskaitytų už paprastą baudimą, kaip nuo kudi kystės ji prie to yra pripratusi.

Pagalios, kada Amerikos mergina kokių 14-15 metų patenka draugijos sukurin ir aiškiai parodo savo „palinkimus prie vaikinių“ ji geriau už europietę moka save draugiškai ir moraliskai apsaugoti, ji turi savo sąmonėje lygsvarą, griežtumą ir pati moka savo pasielgimus kritikuoti. Ji rečiau pasiduos neatžvalgiam ir idiotiskam meilei prie bile kokio vyriško tvarinio, negu namų ar pensijonų retėziuose auklėta mergisčia Europoje. Jeigu kartais ji ir įkelia koją į panašų klang, tai pas ją užtekinai rasis proto ir vėl išbristi. Sveikas ir laisvas

— Brooklyno lietuvių mokyklėlė, kurią veda panelė Račiutė („Vien. Liet.“ buste) gražiai tarpsta. Užsirašiusių yra į 40 ypatų. Gaila, kad mergaičių mokslas nepatrūkia, nes lankosi regis vos kokios 4. Butų tai lyg sarma toku, kad jos taip nesirupina lengvai prieinamu mokslu. Mokykla gavo gražią paramą nuo paliovusio gyvuoti Gimnastikos Klubo, kuris pavedė jai savo rakandus, tarpe tų neblogą pianą mokimomisi skambint ir prie choro dainuot. Viskas tas dabar sugabenta į mokyklėlės ruimą prie „Vien. Liet.“ redakcijos. Klubo jaunuošenė už tai užsipelno sau garbę, o Brooklyno jaunuošenė turi pasirodyti veiklia ir ateinančia vasara suorganizuoti gražų chorą, idant ateinančiai žiemai parengti plėčią sceną.

vas Amerikos kudikių auklėjimas, nors daugeliui europiečių gali nepatikti, vienok jis iš visų atžvilgių geresnis; čia jaunuošenė nebe prisigeria senovės klaidinga klasika, ypač santykiuose tarp vyriškių ir moteriškų, — falšyvyų jausmų gyvenimas pranyko, o vietą šito užėmė šalta ir gera praktika.

Patirta, kad senoviškas varžus auklėjimas sunaikina jaunuošenės naturališką plėtojimąsi. Tėvai, duokite savo vaikams patiems išiplėtoti. Tas ne prie blogo nuves — kudikis tuomet labiau jums pačius supras, jų visis sultis į savo kuną ir sielą priims. Auklėkite juos laisvai.

Kregždunaitis.

Kur ramiau?

Ramu man tėvynėj brangioj Lietuvoj,
 Ramu man ir svetimoj šalyj;
 Ramu man siubuojančioj girioj žalioj,
 Ir po dangaus žvaigždelėms naktyj....

Ramu man ant kranto upelės sraunio,
 Kur srovė per uolas teškena,
 Ramu man tarp pievų žolelės žalios,
 Kur tykus vėjelis purena....

Ramu man, kad rytas išaušta skaistus,
 Ir krinta gailioji raselė....
 Kad vakaras temsta ir rengia sapnus...
 Ir ilsis skaisčioji saulelė.

Ramu man pavasario skaisčioj dienoj,
 Ramu ir ruduo kad užstoja;
 Ramu ir nuobodžioj šaltoje žiemoj,
 Kad sniegas žemelę užkloja....

Ramu į sodiečio man buvį veizet,
 Ramu ir kur miestai boluoja....
 Bet už vis ramiau-ia but' ten paviešet—
 Kur meilė tarp brolių gyvuoja!..
 G. B. Raitelis.

Krutine ir plaucziai.

Krutinės sieną tveria šonkauliai iš abiejų šalių, iš priešakio krutinės kaulas ir iš užpakalio strėnos. Strėnos susideda iš dvylikos strėnkaulių. Prie jų prisegta dvylika šonkaulių iš abiejų pusių. Priešakyje šonkauliai užsibaigia kremzlėmis. Kremzlės septynių šonkaulių jungiasi su krutinės kaulu, kremzlės kitų trijų šonkaulių prisegtos prie kremzlės augštesnio šonkaulio, o paskutinės dvi kremzlės yra liuosos. Krutinės kaulas užbaigia krutinės sieną iš priešakio ir juda drauge su šonkauliais.

Krutinės judėjimas darosi su pagelba raumenų, kurie ją išskėčia ir iškelia, paskui suglaudžia ir tokiu būdu duoda progą plaučiams prisipildyti oru ir išsituštinti.

Plaučiai susideda iš daugybės mažyčių žakelių, oro kambarėlių, kurie susineša su lauko oru per bronchus. Bronchai prasideda plaučių kambarėliuose, kaip mažytės trubutės, kurios susijungia į didesnes ir didesnes, ant galo išeina į vėjinę gerkle, vadinamą trachėja. Oro kambarėliai apipinti mezginiu mažyčių kraujo sudynėlių.

Užduotis oro kambarėlių yra sugerti oro oxygeną ir atiduoti kitą, nereikalingą gazą — anglerugštį, tai yra karboną susijungusį su dviem dalimis oxygeno. Oxygenas yra gazas, kuris randasi ore ir nuo kurio priguli visoks degimas. Degimas mat yra — susijungimas anglies su oxygenu. Męs kune eina tas pat-sai procesas: anglis, iš kurio susideda didelė kuno dalis, susijungia su oro oxygenu ir pasidaręs gazas — anglerugštis išskvėpja į orą. Tai gi plaučiai paskirti įtraukimui ir išleidimui gazų. Kraujo raudoni grumelėliai sugeria oro oxygeną, neša kraujo sudyniais ir paskui atiduoda oxygeną įvairiose kuno dalyse. Širdis pliumpuoja į plaučius kraują netyrą, juoda nuo anglerugšties priemaišų; kitais sudynėliais jis bėga iš širdies laukan jau tyras, raudonas ir išvalęs nuo nereikalingos anglerugšties, o prisigeręs oxygeno, kurio kuno celės trokšta. Apart to yra da trečia eilė sudynų, kurie neša plaučiams maistą.

Dr. F. Matulaitis.
 (Toliaus bus.)

Tamsybės guolys.

(Iš „SCHKIZE NO ANTONA.“)

Juozas Pleirys.

I.

Nebeturiu.

Nebeturiu...
Nieko daugiau aš nebeturiu...
Viename akies mirksnyje atitrauktas aš nuo gyvenimo, nuo žmonių ir pats nuo savęs.
Pagalvokite tik!...

Dar vakar aš vaikštinėjau po gatves, žiūrėjau linksmas, dailias mergeles ir klausiausi jų juokų...
Atsimenu dar, kaip viena iš jų stovėjo prie sankrovos tako, kur buvo išdėstytos fotografijos ir žiūrėjo...
Aš niekaip negalėjau praeiti pro šalį, — taip jinai man buvo graži... Aš ir — gi priėjau prie lango ir žiūrėjau — zinoma, tik ne į fotografijas, bet į ją...
Tuo tarpu priėjo prie jos kažis — koks jaunikaitis, regis tai buvo studentas, toks augštas, jaunas, dailus, ir abudu jie nuėjo susikabinę, linksmi juokdamiesi, šnekučiuodami ir džiaugdamiesi, gatve tarp žaliuojančių medžių... Aš atsėdau ant suolo ir klausiausi medžių lapų šlamėjimo, klausiausi jaunuomenės linksmų juokų ir žiūrėjau į einančius gatve žmones iš vieno galo į kita... Ir prie to neramaus žmonių judėjimo aš radau kaž — ką tokių ramų, kaž — ką tokių, kas gydė mano sielą...
Aš parėjau namo ir užsidegiau žiburį... Žalia šviesa... knygos... paveikslai... Už lango juoda, tamsi naktis...
Ir staiga mana sieloje prabudo netikėti jausmai — prakilnys, laisvi, platūs... Staiga mano mintis iškilo augštai ir pasiplaveno lėkti juoda, tamsia naktį, kur toli, iš kur matėsi mirgą šviesų spinduliai, tartum visur prieš apšviestų stalų sėdėjo mintyse paskendę, ant krutinių nulinkę galvos ir visos mįšlijos apie didį prabudimą ir prisikėlimą...
Tik štai staiga iš mano sielos gilumų išsiveržė klyksmas: sutverti, sutverti ką — nors toki didį, augštą, prakilnų, laisvą ir galingą!...
Aš atsėdau prie fortepiano ir mano pirštai pradėjo jieskoti atsakymo mano jausmams... Norėjau sutverti operą... norėjau išreikšti aiduose iškilningą didvyrio prabudimą ir prisikėlimą...
Prakilnios mintys ir galingi jausmai manėje gimė, ir reikėjo augti prakilniam mokslo darbiui.
Aš sėdėjau prie fortepiano ir mano pirštai jieskojo išsireiškimui mano jausmams...
Bet štai...
Staiga mane apspito, storabalsiai, apšarmojušiomis barzdomis ir nemandagūs savo pasielgime, vyrai; apsisiautę storo pilko mило ploščiais jie žvangino ant batų pentiniais ir čerškino ginklais rankose...
— Dabar naktis, — tarė jie. — Kapų tylą turi viešpatauti. Nei vieno aido daugiau!
— Bet ši valanda yra man brangi, šventa — aš noriu sutverti didį mokslo darbą, toki, kokį tik galėčiau sutverti...
Ironiški juokai buvo man atsakymu ir druti vyrų balsai tęsė toliaus:
— Eisi su mumis drauge!
Aš stovėjau kaip negyvas.
Kur?... Jie to nesakė. — Dėlo?...
Taipgi nieko nesakė.
Aš stovėjau ir tylėjau.
Štai, staiga tik, pro langą išiveržė į mano kambarį aidas — linksmas, jautrus, gyvas, laisvas...
Nemandagūs vyrai staiga pakėlė ginklus...
Aidas išsisklaidė po mano kambarį ir kaž — kur pranyko bute...
Nedrausiai dairydami aplinkui po kambarį, nemandagi vyrai nuleido ginklus ir maloniai, mandagiai vėl atkartojo:
— Eisi su mumis drauge!
Aš ėjan.
Ir dabar jau aš esmu čia. Esmu vienas. Nieko daugiau aš nebeturiu.
Muzikos? — Nebeturiu.
Knygų? — Nebeturiu.
Mergaičių? — Nebeturiu.
Laisvės? — Nebeturiu.
Nieko — nieko daugiau aš nebeturiu.
Bėgu aš prie durų ir noriu išbėgti į tyrą orą, — bet... durų nėra.
Noriu aš pradaryti langą ir pilna, laisva kruti — ne kvėpuoti tyru, liuosu oru, bet... tas negalima... nėra.
Noriu aš žinoti kelinta dabar valanda ir griebtųsi už laikrodėlio, bet... laikrodėlio aš — nebeturiu. Kišu aš ranką į kišenę, norėdamas ten rasti savo užrašų knygutę, bet ir jos aš nebeturiu.
Jieskau pažiūro... Nėra!
Na, juk aš turiu dar širdį ir peilį. Ir savo peilį aš galiau nieko nesiklausęs smiegti į savo širdį be jokio leidimo, be pasigailėjimo... Tai mano širdis...

II.

Sumišimo link.

Ilgos dienos... ilgos naktys... ilgi vakarai...
Ir galutinas nieko neveikimas...
— Ir prie ko tas visas prives? — taip aš netikėtai pasiklausiau pats savęs.
Tik staiga kaž — kur sielos gilumoje netikėtai suskambėjo nutrukusi styga:—
Sumišimo link!...
Ten, — gyvenime, aš nežinojau, iš kur paimti laiką, bet čia dabar, aš nežinau, kur tą laiką bepadėti.
Vaikščioju po kambarį, nuo vieno galo į kitą — penki žingsniai pirmyn, penki žingsniai atgal... Ir visada taip:— kasdieną, kas vakarą, kas naktį, kas valandą.
Bet ten, — aš žinau... gyvenime... per visas kiaužas dienas, dailiai papuoštame salone, jauni dailūs vaikinai ir mergaitės, jaunos, baltos, kaip žydincios rožės, groja ištraukas iš mano operų, groja ir dainuoja mano dainas...
Ilguose žiemose vakaruose — šviesiai apšviestoje salėje, nuo minkštų ložų, nuo dailiai apšviesto partero, išsitenpusios, kvėpjančios ponios ir panelės, dailiai pasipuošę senukai ir jaunikaičiai nuplikusiais viršugalviais, klausosi mano operos, ploja delnais ir garsiai šaukia „biss“... Nuo galerijos, vaikai ir merginos, jaunikaičiai ir panos, su užuojauta ploja man delnais ir šaukia mano vardą...
Ha!...
Akmeninės grindys... akmeninės lubos... sienos.
Penki žingsniai pirmyn, penki žingsniai atgal...
— Ir prie ko tas visas prives! — netikėtai vėl, aš užklausiau pats savęs.
Ir vėl man, netikėtai sielos gilumoje nutruko kaž — kokia styga ir griaudingai suskambėjo:—
— Sumišimo link!...

III.

Bet visgi.

Nuo viso to plačiojo gyvenimo, nuo viso to plačiojo pasaulio, man pasiliko tik viena maža akmeninė trobelė juodomis geležinėmis durimis. —
— Kaip akmeninis kapas, — taip aš sau tolydzio tvirtinu.
Bet visgi...
Nuo viso to plataus pasaulio man pasiliko tik vienas mažas dangaus sklypelis, kurį aš per savo langutį vos užmatau... per jį nieko daugiau aš negaliu matyti...
Bet visgi...
Nuo viso to didžio ir plataus Tėvynės ir visuomenės labui darbo, man pasiliko tik viena — vienintelė bedarbė...
Bet visgi...
Retkarčiais man rodos, kad aš krintu nuo augšto kalno pakalnėn, o apačioje manęs laukia proto sumišimas.
Bet visgi...
Ant keršto visiems tiems, kurie mane stumia sumišimo link, aš galiau tik jiems surykkti: — Bet visgi!...
Aš šaukiusi prieš savo atminimų ir jie eina pas mane per tris dešimtis mūrų, tris dešimtis sienų, tris dešimtis geležinių durų ir trisdešimtis užraktų.
Ir niekas jų negali sulaikyti.
Nuo rytų ir šiaurės, nuo žydinčių daržuose akacijų, nuo šalčio sustingusių šiaurės miškų, nuo jurių, nuo kalnų eina mano atminimai pas mane ir niekas negali jų sulaikyti.
Ir aš gyvenu savo atminimuose ir nebijau proto sumišimo, ir dienos man praicina akies mirksnyje...
Mano sieloje atsivėrė platesnis ir šviesesnis pasaulis negu tas, kurį aš ką tik neseniai dar nustoju, ir narsiai ir juokdamas aš galiu mesti tiesiai į akis teisybę tiems, kurie norėjo mane ištumti į sumišimą ir garsiai, narsiai surykkti: —
— Bet visgi!...
(Užbaiga bus.)

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Vertė V. K. Račkauckas.

(Tąsa.)

— Taip. Tu radai rublį, o aš — auksą! — tarė šeimininkas, šypsodamas.
Antrą sykį jis rado pas krautuvės slenkstį dvi — grivinę ir taip — gi atidavė pinigą šeimininkui. Senis nuleido akinius ant nosies galo ir, trindamas pinigą pirštais, kelias sekundes žiūrėjo berniukui į veidą.
— Pagal įstatymų, — pradėjo, užsimišlijęs, — rastinio trečdalis — šešios kapeikos — priklauso tau...
Nutilo, atsidukėjo ir tarė, kišdamas sau pinigą į šalbiernos kišenį:
— Taip... vienok, neišmanus tu vaikas...
O šešių kapeikų neatidavė jam.
Tykus, žmonių neužtėmijamas, o jei kartais užtėmėdavo — nuolaidus, Klimkovas veik neatkreipėdavo į save žmonių atydos, o pats vis dabijo juos savo tuščiomis, pelėdos akimis, akimis, kurių žvilgio neatspėdavo tie, kas jį matydavo. —
Nuo pat pirmos dienos dikčiai Jevsiejų užintersavo tyli, rami Rajisa Petrovna. Kas vakaras jis išvilkdavo į tamsius, šnabzdantčius rubus, užsimaudavo juoda skrybelę ir išeidavo kaž — kur; rytmetu, kuomet jis valydavo kambarius, ji dar miegodavo. Jis matydavo ją tik vakarais, prieš vakarienę ir tai ne kas vakaras; jos gyvenimas atrodė jam paslaptin — gu ir visa ji, tyli, balto veido ir sustojusių akių, gimdė jame neiškišus spėjimus apie kaž — ką nepaprastą. Jis atargiai pats sau įkalbinėdavo, kad ji gyvena geriau, negu visi, žino daugiau už visus, jame angu — jam nesuprantamas, bet geras jausmas į tą moteriškę. Kasdiena ji vis gražesnė jam atrodė.
Sykį jis atbudo auštant, nuėjo virtuvėn atsigertų ir staiga užgirdo, kaip kaž — kas darė duris nuo priemenės. Išsigandęs, jis puolė savo kambarin, atsigulė, prisidengė, besistengdamas prisispausiti prie skrynios, kiek galima tampriau ir per valandėlę laiko, iškišęs ausį, užgirdo virtuvėje sunkius žingsnius rubų šnabzdėjimą ir Rajisos Petrovnos balsą:
— Ek — k, jū — q!... — sakė ji.
Jis pasikėlė, atsargiai priėjo prie durų ir pažvelgė virtuvėn.
Ramioji moteriškė sėdėjo pas langą ir ėmėsi skrybelę. Veidas jos atrodė baltesnis, negu visados, iš akių gausiai riedėjo ašaros. Jos didelis kunas svyravo, rankos judėjo pamaži.
— Pažištu aš jumis... — tarė ji, nuleidusi galvą ir pasikėlė, atsiremdama į prielangi.
Šeimininko kambarį sutratėjo lova. Jevsiejus greitai šoko pas skryniją, atsigulė ir užsiklojo.
— Nuskriandė! — mįšlijos jis, aštraus gailėsio jausmu apimtas. Ir tuo — pat laiku jis patylomis dziaugėsi iš savo ašarų — jos suartinio jį su ta ramia moteriške, gyvenusia slaptu naktiniu gyvenimu.
Jam pasirodė, kad kaž — kas praėjo pro šalį nedrausiais žingsniais. Jis pakėlė galvą ir staiga pasišoko, tartum apsvilintas plonu, rusčiu šauksmu:
— E — eik sau!
Paskui kaž — kas sušnabzdėjo. Iš virtuvės, susilenkęs, greitai išėjo šeimininkas, naktiniuose rubuos, sustojo ir tarė į Jevsiejų švilpančiu balsu:
— Miegok, miegok... ko tu? Miegok...
— Ar išsigandai naktį?
— Taip...
— Išsigėrė mat ji... su ja tas atsitinka... Jevsiejus norėjo paklausti, ką ji veikia, bet nedrįso. Neužilgo pats senis paklausė:
— Ar ji tau patinka?
— Patinka... — atsakė Jevsiejus.
— Na, — pradėjo šeimininkas rusčiai, — tu vienok, žinok — ta moteriškė labai guvi. Ji tyli, bet ji rusti. Ir — prasižengė... je. Ar tu žinai, kuomi ji užsiima? Ji muzikantė, skambina ant piano...
Jis smulkiai išaiškino, kas tai yra pianas ir pridėjo:
Moteris, skambinanti ant piano, vadinasi tapersė... O ar tu žinai, kas tai yra viešas namas? Jevsiejus jau žinojo šį — tą iš kalbų odininkų ir stikliorių kieme, bet, norėdamas daugiau dasiziniti, tarė:
— Nežinau...
Senis jam išaiškino; jis kalbėjo ilgai, labai su — prantamai ir karštai. Laiks nuo laiko spjaudė, raukė veidą, išreikšdamas pasibjaurėjimą. Jevsiejus žiūrėjo vandeninėmis akimis į senį ir kaž — kodėl netikėjo tam jo pasibjaurėjimui.
— Tad štai, ji kas vakaras skambina ant piano tokiam name, ir prie jos muzikos paleistuvingos mergos šoka su girtais vyrais. Visi — gi tie vyrai — vagis, o kai — kurie, gal — but, ir žmogžudžiai...

Nuvargintai atsidukėjo, nubraukė nuo veido prakaitą ir pridėjo:

— Tu nelabai teužsitikėk ja... supranti? Aš tau sakau — ji guvi... ji niekšė...

Berniukas tikėjo tam, ką senis pasakojo apie pianą, apie viešą namą, bet nei vienas žodis apie moteriškę nepalietė jo ir viskas, ką senis pasakė apie ją, dar labiau padaugino jame atsargumą ir nuolatatos įtemptą neužsitikėjimo jausmą, kurį jis turėjo linkui savo šeimininko, o Rajisa — gi Petrovna dar labiau pakilo jo akyse, dar puikiau jis apsupė ją kaž — kokia nepaprasta garbe.

Apart Rajisos, Jevsiejaus žingėdumą užgaudavo stiklioriaus mokintinis Anatolijus. Buvo tai liesas ir laibas vaikėzas, su papirusiais plaukais ant galvos, užriestosis, taukais kvėpjojantis, purvinas ir visados linksmas. Jo balsas buvo plonas, skambus, ir Jevsieji labai patikdavo girdėti giedančius linksmus bernioko klykavimus:

— Sti — iklus statyti...

Jis pirmas užkabino Jevsiejų — Jevsiejus šlavė trepus ir staiga užgirdo iš apачios garsų balsą:

— Ei, tu, žiopyly — kokios gubernijos esi?

— Čianyktės! — atsakė Jevsiejus.

— O aš — Kostromskos. Kiek turi metų?

— Tryliktus...

— Ir aš tiek... Eik su manim!

— Kur?

— Pas upę, pasimaudytų...

— Man reikia krautuvėn...

— Šiandien nedėldienis...

— Vis viena...

— Na — velnias su tavim!

Ir stikliorius pranyko, neužgavęs Jevsiejų savo keiksmu.

Jis ištisą dieną vaikščiodavo po miestą su stiklų skrynuote, grįždavo namo veik visados tuo laiku, kuomet uždarydavo krautuvė ir per visą vakarą girdė josi kieme jo balsas, juokas, švilpavimas ir dainos. Jį visi barė, ir visi mėgo juomi užsiimti, kvatojo iš jo šposų. Jevsiejus stebėjosi iš to nudrįskusio ir užriestosis vaikysčio drąsos, kurią kas turėjo su paugusiais; jis užvydėjo jam, pamatęs, kad siuvėjos bėginėja po kiemą gaudydamos linksmą ištvirskėlį ir ant galo, jis stipriai prisirišė prie stiklioriuko su pagarbos jausmu. Paskendęs savo neiškišose svajonėse apie tykų ir tyrą gyvenimą, dabar jis davė savo mintyse vietą apie tą mitrų apiplyšusių bernioką. Po vakarienos Jevsiejus klausdavo šeimininką:

— Ar galiu eiti kieman?

Senis nenoriai sakydavo:

— Eik. Tik netruk, žiūrėk...

O kartais pridėdavo:

— Nieko tau gero nėra tenai, kieme...

Greitai nubėgęs trepais, Jevsiejus atsisedavo kur — nors pauksmyje ir iš ten žiūrėdavo į Anatolijų. Kiemas buvo mažas, iš visų pusių augštomis namų sienomis aptvertas; pasieniais kupetomis mėtėsi visokie išmesti niekai, ant jų sėdėjo, silsėdamiesi, žmonės — tarnaitės, siuvėjos, darbininkai, o kiemo vidury Anatolijus darė savo perstatymus.

— Odininkas Zvorikinas cerkvėn nuėjo! — šukavo jis.

Ir Jevsiejus, nustebęs, matė žemą drūtą odininką, su atvirtusia apatine lupa ir primerktomis sopančiomis akimis. Išstatęs pilvą, ir pakreipęs į šalį galvą, Anatolijus smulkiais žingsniais, bet matomai nenoromis ėjo pas vartus — publika lydėjo jį kvatojimu ir linksmomis šauksmais.

— Zvorikinas iš smuklės! — skelbė berniukas ir ritosi kiemu, nesuvaldydamas rankų ir kojų, kvailai išvertęs akis ir juokingai pračiaupęs lūpas. Sustodavo, mušė sau į krutinę rankomis ir švilpjančiu liudnu balsu sakė:

— Vie — ešpatie... na, kaip aš esu iš visoko užganėdintas!... Die — eve tu mano, kaip visur ger — rai ir viskas malonu tavo tarnui, Jokubui Ivanovičiui! Bet... stikliorius Kuzinas — prachvost... ir vagis mano Die — evui... ir visiems žmonėms — gyvuly!... Tas teisybė, viešpatie!.

Publika kvatojo, bet Jevsiejus nesijuokė. Jį slėgė nusistebėjimo ir užvydymo jausmas; belaukdamas naujų Anatolijaus šposų, jis geidė matyti šį berniuką išsigandusiu ir nuskriaustu; jam buvo nemalonu ir net šlykštu, kad stikliorius perstarto žmogų tik juokingu, o ne pavojingu. Jis išžiodavo burną, jo veidas pasidarydavo kvailu, pelėdos akis išsiplėsdavo.

— Stikliorius Kuzinas eina! — šaukė Anatolijus.

Prieš Jevsiejų sustodavo raudonsnukis, visados pusiau girtas, liesas muzikas, su ruda dvišake barzda ir užraitytomis purvinų marškinių rankovėmis. Užsikišęs dešiniąją ranką už žiursto ant krutinės, kairia pamaži brauko sau barzdą, rustus, juda pamaži, tartum vežimas, sunkenybių prikrautas ir, žiūrėdamas, akis panėręs, tarška įskeltu, užkimusiu balsu:

— Tu vėl keiki, atskalume? Ar tai dar ilgai aš turėsiu girdėti tavo keiksmus, a? Apstėstasis tu, kad tavo kalnas pašautų!...

(Toliaus bus.)

kunigai dar nemaža turi priedankumą tarp žmonių, ir galėtų pakreipti žmones į gerą pusę, jeigu norėtų ir tiesą nurodintų. Kaip svietiški kalbėtojai atsilanko su prakalbombomis, tai eina tik tie, kurie šiek-tiek supranta naudingumą jų. O dabar vieni ejo kad kunigą pamatyt, o kiti iš žingeidumo, ar pasakys jis ką naudingą dėl darbininkų, kadangi mažai tėra kunigų tiesą skelbiančių...

Laikė kalbos žmonės užsilaikė ramiai, išskiriant vieną „nusragavusį“, kurį prisėjo iškonfiskuot laukan. Kalbėjo apie dorą, nurodinėjo, kad žmonės negali užsiganėdinti klupojimu ant kelių, arba statymu bažnyčių su augštais bokštais; jums, sako, da ir daugiau ko reikia: mokslo, susirinkimų, pasilinksminimų. Sako: „statote dideles bažnyčias ir atiduodate vyskupams, o vietoje to dėtumėt po kelis dolerius ir rengtumėt knygy-nus, kur galima būtų protą lavinti; reikia jaunuomenę lavinti muzikos, giedojimo ir tt vietoj ką dabar užsiimat niekam netinkamais darbais.“ Daugiausiai ragino moteris prie susipratimo ir auklėjimo doriau jaunuomenės, negu dabar. Ragino moteris tvirtinti savo organizacijas.

Toliau, nupeikė lietuvius už negerą paprotį pravardžia-vimą pirmeivių šliuaptarniais, bedieviais ir tt. Sako: „Yra daugelis katalikų, kurie muša si į krutinę daug kartų ant dienos, o susitikę ne tokios nuomonės žmogų ant gatvės gatai jį užmušti. Tikra dora yra laisvė: kas į kokią bažnyčią sau nori, tegul eina nuraminti sanzinę arba visai neina, jeigu kam nėra reikalinga.“ Kalbėjo ir apie socializmą, nurodė kad tas mokslas nėra taip baisus, kaip nekurię mano. Sako: „Kristus skelbė socializmą tarpe minios. Žinoma, yra daug netikrų socialistų, — plėšikų, apgavikų, girtuoklių ir visokių niekšų, kurie ne tik socialistų bet ir žmogaus vardo neverti. Ne kiekvienas yra socialistas, kuris apie save daug šaukia, bet tik tie, kurie pasirodo savo gerais darbais dėl žmonių.“ — Nurodė juokingąją pusę girtuoklių gyvenimo, kur namai pilni purvo, pačios galva apdauzyta, vaikai apdriskę. Sako: „Ir tas bijo, kad socija listai nepasidalintų jo turto, kuris susideda iš purvo ir blakčių...“ Kalbėjo gerai ir teisingai, ne vienpusiškai, — ra gino prie mokslo visus. Užbaigdamas pasakė: „Galite nesimokinti, aš neverčiu jus, nes kartais sakoma, kad esą palaiminti ir ubagai dvasio je...“

Toliau J. Čiudnis uždavė kalbėtojų kelis klausimus, kuriuos nebloggeri išaiškino. — Aukų surinkta 12 dol. p den gimui prakalbų lėšų.

Viduj išėjus iš svetainės buvo girdėti žmonės kalbant, o ypatingai moteris, tai, sako tas kunigėlis teisybę pasakojo, kad ve jį būtų galima apmai nyt ant mūsų kunigo!..

Vietinės žinios.

— Tulas žvakedirbis New Yorke, A. Ajello, padarė mi žinišką vaškinę žvakę, kurią ir paauskavo nužudytajam šnipų viršininkui Petrosino. Buvo mįslyta tą žvakę pastatyti katalikų katedroje ant Mott str., bet „juodosios rankos“ agentai pagrumojo bažnyčią išdinamituosia, todėl parsiusių šią žvakę į Petrosino gimtinę Paler mon. Žvakė turi 9 pėdas ilgio ir 3 storio, sveria 780 svarų.

— Ant Spencer st., No 220. Williamsburge labai keistai pražuvo vyriaus su pačia, ponai Maher. Jie miegojo mecha niškai suglaudžiamoje gele ži žinėje lovoj; rytmetų vyras besikeldamas pajudino mato mai sugedusią sprendiną, kuri paleido lovą. Staiga abu lovos galai sušoko viens prie kito ir vyrui nukito galva, o moterį pridusino tarp pstatų.

— Pereivą savaitę New Yor ke subankrutino viena iš di džiausių kapitalistų firma: Ennis ir Stoppani. Nedatek liai siekia iki \$5.000.000. Nus kriandė apie 2000 kreditorių, kurių daugiausiai buvo netur tingi žydai, lenkai ir ungarai. Patįs savininkai visai pabėgo.

PERŽVALGA.

* * Tiek ilgai reikalau tas ir lietuvių geidautas universi tetas Vilniuje bene bus greitai laiku leistas atidengti. Skai tome laikraščiuose, jog tas reika las vidaus reikalų ministere rijoje jau paimitas svarstyti.

* * Amerikos lietuviams prisiartinata tautiškų seimų pe rijodas. Kiek matosi iš laik raščių, seimai atsibus šio kioje eilėj: 1) Liet. Soc. Sąjungos 28, 29 ir 30 gegužio, Bostone, Mass. 2) Susiv. Liet. Am. 1, 2, 3 ir 4 berželio, Worces ter, Mass. 3) Susiv. Liet. Rymo Kat. 20, 21, 22 ir 23 berželio, Clevelande, O.

* * „Žvaigždės“ 14 num korespondentas „Klebonas“ praneša sumanymą — sutverti lietuvių kunigų sąjungą. Tas autorius šneka apie „Susive nijimą“, „Federaciją“, „Tiesos Draugiją“ ir „Motinėle“, kaipo nebegyvas į-taigas.

Nauji raštai.

Lietuviškos dainos. Miš riems balsams. Sutaissė Pet rauskų Mikas. I Sasiuvinys. Leidėjas Ipolitas Vaitkus, Brockton, Mass. Spauda ir graviravimas G. Šmidto, Pet rapilė. Pusi. 11. Kaina 30 kap. Telpa šių dainų garmo nizuotos melodijos: 1. Gimnas („Lietuva, Tėvyne mūsų“), 2. Kaitink, šviesi saultre. 3. O matule ma! 4. Jojo bernelis. 5. Noriu miego.

Liuvosybės daina. Solo su choru. Žodžiai K. Vairo Mu zika M. Petrausko. Leidėjas Ipolitas Vaitkus, Brockton, Mass. Spauda ir graviravimas G. Šmidto, Petrapilė. Pusi. 5. Kaina 40 kap.

Abu viršų minėtu spauzdiniu prisiuntė J. Ilgudas, 7716 S. Peoria st., Chicago, Ill.

Mūsų žingunė.

Sliburis — „Buožė“. *Fr. Eismontas* — „Aidas skurdo žmogaus“. *P. Šks* — „Kodėl gi lietuvių visuomeniški reilai žemai stovi?“ *Skrudė* — „Ar galima protestus prašalinti?“ *P. Norkus* — „Garbės jieškočiai“. *A. B. Strimaitis* — „Trumpa bijografija Juozo Kačergiaus.“

Krasos dėžutė.

Fr. Eism. Eilutės netilps. *Varguoliniui.* Apturėję Tamstos straipsniuką, pastebėjom jo nuorašą ir „Keleivjį“ patil pusį. Taigi mės netalpinsime. Užteks viename.

J. A. D. Taip, dabar Ru sijoj kareiviai tarnauja 2 metu, 8 mėnesius.

M. Yeskoth. Žinutė iš Brook lino netilps: perilga ir apie tą patį jau pereitame numery buvo. Ilgi aprašymai apie Paurėno ir rusų valdžios prie tikius neberekalingi, nes vi sucmenė apie tai jau suspėjo iš visų pusių dažinoti per metų laiką. Meldžiame trompų ži nelių, naujasnių.

Socialistui. Iš Minersvil lės jau buvome kitą žinutę gavę, todėl sveiko nebetilps.

Apgarsinimai.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, paroduodu šiforties ant geriausių linių ir greičiausių lai vų ir siučių pinigų į visas vieto dais, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau **HOTEL.**

Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Norintiems vesti arba lai mingai gyventi jau apsivedu siems, patariama nusipirkti tik ką išėjusią gražią knygele:

Kaip apsigyventi ir laimingai gyventi?

parašytą K. Stklis. Čia yra su lasinėta daugelis ilgusių ir trumpesnių straipsnelių, minčių, aforizmų ir juokelių, vis apie ženybinį gyvenimą, kuris iš 1000 lietuvių 999-nius gyvai interesuoja. Kaina visai ne brangi — tik 15 centų. O laikas ją skaityti pats-tas: gavėnia praėjo, kita dar toli.

Pavieniai pirkėjai ir agentai kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo.

Vaisių (fruit) štoras su visais įtai symais ir ten besirandančiu tavoru Parsiduoda pigiai. Dasizinkite šiu adresu: 318 Wythe ave. Tarpe Grand st. ir So. 1-st. Brooklyn, N. Y.

Didelis Balius.

Brooklyn, N. Y. Simano Daukanto Dramatiška Draugystė parengia baliu subatoj 24 balandžio A. Kon drato salėje, 91-93 Grand str.. Prasidės 7:30 vakare. Izenga: vy-

rams 25 c., moterims ir merginoms 15 c. Visos apielinkės lietuvius užkviečiame.

Komitetas.

John Hennan, džentlemanas iš Brooklyno, kuris 13 vasario išpiko Money Orderį ant \$1.00, ir neprisiuntė mums, tema loni sveikas greitai mums tą prisū sti, nes be jo Brooklyno pačta mums neišduoda pinigų.

VIEN. LIET. Išleistuve.

Puiki bučernia.

Parsiduoda po No. 276 Wythe ave, Brooklyn, N. Y. Kas nori pigiai įsigyti gražų mėsinybės biznį, tapa siskubina greitai laiku atsiskausti. Pardavimo priezastis — iškeliamas į kitą vietą.

Kodėl neišitaisyti Kruto mųjų Paveikslų?

Visi apskresni žmonės suskato gražaus užmanymo, isitaisyti kruto muosius paveikslus (Moving Pictu res) ir daro su tuomi puikų gyvenimą. Kodėl Jus, skaitytojai, to ne galite? Jeigu nori pradėti, kreipkitės prie mūsų. Mės skoliname mašinas ir paveikslius (pikčerius). Turime daugybę lietuviškų, lenkiškų, rusiš kų, kurius galima pigiausiai gaut Taip-gi jei nori išmokti mašiną val dyt, kreipkitės prie mus. Patarimas už dyką.

American Film Exchange, Mng. A. T. Rachunas, 630 11alsey str. Brooklyn, N. Y.

Namas ant pardavimo.

Ant bižniavos gatvės ir angančio je lietuvių apylinkėj. Trijų lubų, rė mai mediniai, plytų išbudavota, 22 plotis, 100 ilgis. Kreipkitės pas savi ninką.

182 Grand s.r. Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo.

Bižniavas namas, 182 Grand st. Brooklyn, N. Y., daili buđavonė, medinių rėmų, c plytoms išmuryta. Lotas turi 22 X 100 pėdų. Lengvos išlygos. Dasizinkite pas savininką pačiame name.

UŽBADĖJĖS SKILVIS.

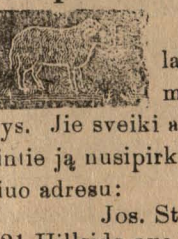
Vėliausios žinios nuo radikališko tardymo praneša, kad reumatizmas yra pasekmė rugimo maisto žarnose ir kad gydymas turi buti kreipjamas linkui apsaugojimo nuo tokio ruginio. Sitai gali buti atsiekta tik takti sustiprinant gromuliojimo organus, idant jie lengvai galėtų sugromulio ti maistą. Geriausias budas sustipi rinimui jų yra vartojant Trinerio Amerikoniską Eliksyrą Karčiojo Vyo no. Jis padilgins silpną ir svingu sį tiaslį į energiską veikimą ir ne duos maistui rugti. Viduriai veiks kaip reikia ir neduos rinktus reuma tizmo nuodams kune. Tą patį gali ma pasakyti apie kitas ligas, kur svarbiausias apsirėškimas yra: men kas noras valgyti, kliautis prieš val gyt ar po valgyti, surugimas vidurių, išputimas, širdžiapykis, užkietė ji mas vidurių ar neaiškumas veido. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Nuspuogavimas veidų.

Daugumas mišlta, kad bjanrii usukrecliam, ligi turi? Taigi kam nesigydyti! su mųų ma toda sekretinai issigydysite. Planų silknimta ir ezretimta? Tai vartokite, Prof. Brundzas Wo derful Hair Grover, kurs šėdnas vartodamas už sianadinis, ir aple puse milijono padėkavomat h daro. Jeigu norite galita atsiskausti pe laiskai bus išsiusta Dykal visi aprasytai nuo ka plaukai slenka ir plinka ir pleiskanoj atstiait mas, mes gydulos ne slundiamė panovall ir C. O. D. nebijokite parasite laiską ba noretks ne oca moketi už visokės rodas (Vaistaino Dykal) ga lite gante po adriau 996 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolpa Levy Mgr. mūsų kraituve insteigta nuo 1877 Specijalistai Rupturos-hornios, ir akinu, į Appa ratu visokiu ledybejai dē visų Hospitalitų Per laiskue klasikite rodos po siom adriau.

J. M. BRUNDZA & CO. BROOKLYN, NEW YORK

Ant pardavimo puiki avis.

Sveria 75 svarus ir labai graži vilna. Far meriams tikras radi nys. Jie sveiki ar šiaip kas-nors norintie ją nusipirkt, tegul atsišaukia šiuo adresu: Jos. Stravinskas, 121 Hillside ave., Edwardsville, Pa.

Atydai

Brooklyno lietuvių Nauja lietuviška Apsiaivimų Kraituvė. (Shoe Store). 41 Grand st. Brooklyn, N. Y. (netoli Grand ir Houston). Užlaikau GERIAUSIOS FIRMOS tavorą ir par duodu KOTEL SINGIAUSIA. M. M. Kuliavas.

No. 1005. — Gwarantuota per W. F. Severa Co. sulyg istatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berželio, 1906 m.

Nuo Visokiu Odos Ligu.

Ar pasizirėjai į veidrodį. Jeigu ne, tai padaryk tą tuojaus. Prisizirėk, kaip tavo oda yra pilna defektų. Leisk mums prirōdyti tau vaistą, kuris gydo odos nesveikumus, išvalo kraują ir pagražina oda. Tuomi vaistu yra visiems gerai žinomas

SEVEROS KRAUJO VALYTOJAS.

Nemanyk, kad tavo prietikis yra neišgydomas. Kiti teipgi sirgdavo, bet dabar, aciu vaistams, turi sveiką odą. Pėrskaityk, ką neseniai mums rašė Rudolfas Boezar iš Melrose, Man., Canada.

„Seniai jau jums nerašiau, kadangi pirm norėjau persitikrinti apie pasekmes Severos Kraujo Valytojo, ar tos pasekmės patenkančios. Po sunaudojimi vienos bonkutės visi spuogai ir išbėrimai pranyko ir daugias jau nepasirodė, ir mano kunas yra visai sveikas, o mano smagumas yra pasekme. Yra tai teisingas atnaujintojas žmonių rasos.“

Severos Kraujo Valytojas privalo buti priimamas kiekviename atsitikime.

anemijos, užnuodijimo kraujo, vočių, pasidinimo paliukiu, egzemos, pučkų, apdegimų, lišajū, užsinuodijimo, išbalimo ir abelno nusilpnėjimo.

Kaina \$1.00

— DAKTARO PATARIMAI DOVANAI —

Abelnai Vartojamu Preparatu.

priverčiančiu prie veikimo malimo organus, padedančiu malimui, duodančiu sveiką apetitą ir prašalinančiu užkietėjimą yra

Severos Gyvasties Balsamas.

Nurodomas visuose atsitikimuose nemalimo, dispepsijos, pilvo skaudėjimo, ir abelno nusilpnėjimo. Šis vaistas nusipnejuisiems sugražina jiegas ir sveikatą. Tikras jiegu tverėjas.

Kaina 75c.

Nuo pecziu skaudėjimo.

patariam gerai ištrinti Severos Aliejumi šv. Got-hardo, vienok norint išsisaugoti vidurių ligų ir prašalint tą įgrįsantį skaudėjimą.

Severos Vaista Kepenim ir Inkstam

reikia imti. Yra geras vaistas nuo nusilpnėjimo inkstų, uždegimo puslės ir visokių nesveikųjų šlapymo kelių. Prašalina iš kuno nereikalingas substancias ir gydo gan greit.

Kaina 50 ir \$1.00.

PARSIDUODA VISOSE APTIEKOSE. NEPRIIMK KITOKIŲ VAISTŲ.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Knygu Katalogas.

Adomas Micevyčia (1798-1877). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Mythai, pasakos ir legendos Žemaitių. Surinkti ir išleisti per D. Edm. Veckonstedtą, vyresnįjį senovinių kalbų mokytoją prie Nikolajaus gimnazijos Ljepojuje (Kursė). Yra tai aktyviausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie darbą gerų ir pikty dvasių, apie Laumes, Laimės, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 190 ... 50c

ZMIJEČZNIK
TOLIAUSIA NUSI. SU DIEVU IR TEISEBE
Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA
PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.
Ofisas 224 E. Main Street. PLYMOUTH, PA.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Išejo iš po spaudos
VILNIAUS KALENDORIUS 1909.
Apart pilnų kalendorinių žinių ir rodyklių telpa daug gražių straipsnių, kaip va:
Vincas Kudirka, jo gyvenimas ir veikas (su paveikslu). St. Š. — Mūsų atstovai dumeje (su paveikslais). A-a — Oro stebukai. Br. Liosis iš N. A. Rubakino. — Pasaulij nėra linksmų valandų, Nuskausta Mergelė, Kur gražiausia?, Tykūs, tykūs vakarėliai, Kvietkus gražesniuosis — Jovaro eilės (su rašytojo paveikslu). — Nuliudęs einu są per mišką (eilės iš Heine) Juozas B. — Stebuklai (paveikslėlis) Žemaitė. — Grudas, kaip vištos kiaušinis (iš grapo L. Tolstojaus) J. B-nis. — Velnias, apsakėlė. J. — Nėpajuti javai (Nekrasovo eilės) J. Bijūnelis. — Elegija (Lermontovo) Berzelis Svirūnelis. — Kaip apsiėti su bitėmis. — Jonui J-aičiii (eilės) J. B-s. — Arklų uzardės (gelazonis) ir įnosės. Gyvulių gydytojas Veitas. — Naujos akėčios. Jaunas Ukininkas. — Keli žodžiai apie Valstybės Dumą. Andrius Bulota. — Patarimai. — Mūsų draugijų adresai. — Pačta, prekymečiai, ir tt. — Apskelbimai.

VIENYBES LIETUVNĪKŪ, AGENTAI.
W. Sarpalius, Alden, Pa.
Baltimore, Md.
J. Lnis, 521 W. Baltimore st.
P. Glaveckas 635 W. Lombard st.
Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.
Cambridgeport, Mass.
S. Griz, 541 Main St
P. Bartkevičius, 719 Main st.
Chicago, Ill.
Jos. Valmeris 168 W. 18-th st.
P. M. Kaitis, 221 Wabantia Ave
M. M. Juška, 1289 W 22 st.
Elizabeth, N. J.
Dom. Boczkus, 211 1-st St.
E. St. Louis, Ill.
K. J. Baranavskas 452 Collinsville ave
Easton, Pa.
Feliksas Raulynaitis, Box 196
Montello, Mass.
B. P. Miškiniš, Box 124
Newark, N. J.
V. Ambrazevyčia, 178 Ferry st.
New Britain, Conn.
M. J. Czeponis, 21 Pleasant St
J. Mežeka, 28 Connerton st.
New York.
J. M. Danielius, 451 W. 19-st
Naukatuck, Conn.
A. Levandauckas.
Fittsburg, Pa.
J. G. Miliueckas, % Union Saving Bank.
Seranton, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross Ave
So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens St
Shenandoah, Pa.
J. Rudninkas, 236 N. West st.
Turners Falls, Mass.
K. P. Szimkonia, box 671
Waterbury, Conn.
J. Zementauckas, 39 W. Porter St.
Worcester, Mass.
Chas. Zemaitis, 45 Ward st.

NAUJAS KATALOGAS
koko bebuvo lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisistats ant pareikalavimo kuris prisist 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriškių Krutantių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štuks, visokių gantukių knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vanikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisistisime katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinėjimui mes tavory po miestus ir miestelius. Adresuokite:
Geo. A. PUPAUSKY & Co., 1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.
Daktaras A. Zajackowski
Buvejis viršinininkas ligonbučio po vardu „Jezaus Kudikių“, Varšavoje.
103 S. 2-nd Brooklyn, N.Y. ir Berry st.,
Valandos: nuo 9-10 ryte, 1-2 po piet., 6-3 vak.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvėms, Vesei
lioms ir Krikštynkms.
57 Cor. Hazle & Stanton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZŲ.

—Darba—
atlieku pui
kiaų už priei
namų preke
Kogeriausia
darau nau
jas skripkas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN,
N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
du blokai nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.
Utarininkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M
Dr. Albertas Kauffman
Gydytojas iš seno krajaus.
Specialistas nuo visokių
ligų.
Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų,
moterų ir kudiškių ligas.
Galima snisišnekėti lietuviškai; len
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRIEMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, nuo 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.
No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

12 dideliu ir 12 mažu,
PRIETELIAI LIETUVIAI
Prokė \$10 už baksa. Prekas apmokamas
H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 1102 W'msb'gh

GERIAUSIA ŪZEIGA PAS
VINČĄ ŽARSKĮ.
Laikau puikioje vietoje Saliuną, už
laikau skaniausius gėrimus, Alų, Ariel
kų, visokį Vyną ir kvepintis Cigarus.
Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas
savo tautietį po Numeriu
111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto,
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu
vys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos
Universitetą), užsiima varymu provų vi
suoje teismo.
Ofisas rumose 47-48-49 Bennett
Building, kampo Public Square ir North
Main Street, WILKES-BARRE PA.
Teleponas naujas Offiso 37
„ „ Residencijos, 1284-R.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.
KAPITOLAS.....100.000
PERVERSIS.....20.000
Tris procento mokame ant padėtų pi
nigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pa
reikalavimo. Gerusia užtikrinta ur
diška banka.
John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Lietuviškas Ziegormeistras
Sziuomi užsiimu jau 18 metų.
Praneš visiems Lietuviams,
kad uždojan didelę kraituvę
visokių dziegoelių ir žiedų;
kaipio tai, laikrodžių sieninų,
kiseninų gėto auksu vyrinų
ir moteriškų su gražiom kvie
toms ir t. t. Visokių žiedų
silubinių ir šelp nesot vaik
name ir merginai e dideliam
pastrinkime ir už prieina
preke. VISOKIŲ MUZIKOS
IRANAIŲ.
M. MINKUS,
kampus Hancock ir
236 E. Mark str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviškas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Conneville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siųsti pinigus į seną kraują, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba—

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias
bankierius visoje Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linių,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp, Anglija,
Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareiv
ijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mo
kam procentą.

Su bent kokių reikalu kreipkitės ypatingai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre

Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

Prieteliai! duodu jums žinia, kad mes parduodam Sifkortes ant visu
greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiamie pini
gus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su
nekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardādame ūkietus ant
visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.
Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir
šans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti
gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Julian
Czupka.
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre
Pa., kasdien.
138 S. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsimu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa
liudyjimus (doviernastis) išrupinu
Rosijoj ir Lietuvo.

GERIAUSIA ŪZEIGA LIETUVIAM
pas JONĄ KULBOKĄ,
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki
Vynai ir kvepinti Cigarai.
TURIU AGENTURĄ
Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje
vietoje, ant gerų išlygų, galima pirkti
už pilną prekę ir ant išmokescių.
Perkant už pilną prekę 15-tą procentą
numažina. Ši puiki vieta randasi
LINDEN, N. J.
Nuvažiavimas dovanai.
Reikia dazišnot pas AGENTĄ
JONĄ KULBOKĄ
74 Grand Street,
kampas Wythe Av. Brooklyn, N. Y.
Vietoje, kų bankose pinigūs prau
dot, tai verčiaus nusipirkti lota arba
namus, o tada pinigai niekad nep
ražuš. Su guodone gero velyjantis
JONAS KULBOKA.

Vientaučių atydai.
Siuomi pranešu, kad žemiau pasi
rašęs apėmiau agenturą plačiai žino
mų ir teisingos apėrgėjimo kom
panijos — Continental Casualty Co.,
kuri už mažą mokesį apdrādzia
žmones nuo ligos, mirties ir visokių
nelaimių su nedėline pašalpa ir po
smertine premija. Meldžiu vientau
čius visuomet prie manęs kreipties
šiuomi adresu:
P. Briedis,
25 W. 42-nd str. New York City.

Lietuviszka Biblija

Tai esti Szventas Rasztas Seno ir Naujo
Testamento, in lietuviškąją kalbą perstaty
tas ir iš naujo perveizdetas.

Pirmutine BIBLIJA, išspaudinta latiniškoms arba lietuviškoms
litaromis, kurią galės dabar kiekvienas lietuvis su savo šeimyna
namuose skaityt.

Čia yra visos penkios knygos Maižiešiaus, Valdonų, Jozues, Sa
meliaus, apie Karalius, Nusidavimai Karalių, Ezro, Neėmiošiaus,
Esterės, Jobo, Dovidio psalmi, Salomono pamokslu žodžiai, Mo
kytojas Salomono, Augštoji Giesmė Salomono, Visos šešiolikos
pranašų knygos, Visų keturių Evangelistų raštai, Gyvenimas Kri
staus, Šv. Jono Apreiškimai ir tt.

Knyga didelio formato, nuo 1127 puslapiu,
drutais, gražiais apdarais. Kaštuoja tik
\$3.00.

Reikalaudami visada adresuokit šiaip:

J. J. PAUKSZTIS & Co.,
120-124 Grand St., — 224 E. Main St.,
Brooklyn, N. Y. — Plymouth, Pa.

Jau išėjo iš po spaudos
PROSPER MERIMES „Baltramiejaus Naktis“.

Yra tai romanas, prancūzų duelistai, pamatai religijos ir svarbūs tikejimiški
ginčai. Labai įdomus karalių, vyskupų ir kunigų darbai ir jų paslaptybės.
Išskerdimas krikščionių hugenotų, tik viena naktis 60 tukstančių, Paryžiuje
ir dviejų miršančių kalba — bedievio ir kataliko.
„Baltramiejaus Naktis“ didelė, stora knyga, labai žingeidi, naudinga
ir reikalinga kiekvienam perskaityti.

KAINA 75 cen.
Audekliniais apdarais \$1.00.
Gaunama knygynuose, pas agentus ir išleidėja. Stelnuojant adresuoti:
J. NAUJKOS,
Mad. Sq. Sta. box 189, New York.
Upton Sinclair'o „RAISTAS“ (The Jungle), iš Amerikos lietuvių gyvenimo
aprašymai. Kaina 1 doleris.
Prenumerata laikraščių „Vienybė Lietuvos“ ar „Lietuvos“ metams 2 dol., bet kas naujai
užsisakys per mane „Vienybę Lietuvos“ ar „Lietuvą“ metams, pristipdamas man 2 dol., ap
tūrės vieną šitų laikraščių ir „RAISTA“ arba „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ“ dovanai.

VIENYBĖ GRYNUMAS.

Vinco Daunoro
TEN IR
APTIEKOS

KUR GALYBĖ. TEISINGUMAS.

227 ir 229 Bedford Ave. 132 Bedford Ave.
kampas North 4 gatvės. tarp North 9 ir 10 gatvių.
Tel. 2017 Greenpoint. Tel. 1406 Greenpoint.

BROOKLYN, N. Y.

Teleponas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
Cor. 12-th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa

Pa duodu laivakortes ant visokių linijų ir stū
čiu pinigūs į visas dalis svieto. Daviernastis
[pavedimus rāstų] atlikimui reikali su Masko
1 jos valdzia. Iešmainu visokius pinigus ant
amerikoniškų ir t. t. Darau apėrgėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
kurį atkeliavusį nžlaktytų kastlegarnė, togu
sauklais prie manęs, o as jį išleisuočiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o buite
užganėdinti.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,
Didžiausias ir puikiausias saliu
nas, geriausia ūzeiga lietuviams
85 N. Main St.
PITTSBURG, PA.

Lietuviška karčiama.
JUOZO JUODZEIKIO
Skanus alus, porteris, gardi arielka,
visokis vynas ir cigarai kvepianti.
Teipgi bilijardas dėl kvepovų.
Coaldridge, Pa.
Šzi puiki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa
Lietuviai, uželkit pas savo tautietį.

Naujas Teleponas No. 52
Dr. F. J. Krajewski,
42 So. Washington Street,
WILKES-BARRE, Pa.
Pirmas Lenkiškas Daktaras.
VALANDOS:
nuo 9 iki 12 ryte, —1-4 po piet
ir nuo 7 iki 9 vakare.

DR. ALEX O'MALLEY,
SPECIJALISTAS.
1880 Per suvirsz 21 metu 1909
as paselmingai išgydžiau visockio budo
Ruptura
Vyrų, moteriu ir vaiku
TIKRA RUPTURA,
VANDENINE RUPTURA
NETIKRA RUPTURA
be peilio ir be skausmingu arba pavojingū
operacijū. Aš per paskutinius
metus išgydžiau šimtus ligonių (jusu
pačiu apeliunkėje), pas kurios galit pa
siklausti apie mano gydymą; niekas
su manim nesuligina šitoje gydymo
sakoje. Išgydyti ligoniai geriausias
liudyms.
IŠGYDYTAS PIRM PENKIU
SUVIRSZ METŲ.
tebesveikas—nebenešioja diržu.
John Villinger, superintendentas
Susquehanna (Stegmaier) bravoro,
Nanticoke, sako: „Aš įgavau rupturą
nuo kelimo sunkiu daiktu. Lankiau
yvačius gydytojus, kurie sakė mano
ligū esant neišgydoma. Jokie diržai
negelbėjo, pakol nuėjau pas d-rg
O'Malley. Aš dabar sveikas. Neturi
jokiu skaudėjimu, joku iššverži
mu, ir mieliai pasakoju kitiems ken
čiantiems, kas mane išgydė. Dirbu
bravore kasdien ir seniai numėčiau
diržus, nes man ju nereikia“.
Tai vienas iš daugeliu liudymu nuo
dėkingu išgydytu ligonių.
Šimtai panašiu liudymu sudėti mu
su raštineje.
Atsiusk 2c. markę ir gausi mano
knygute apie rupturą, su paveikslais,
uždyką.

Dr. O'Malley
Medical Offices:
158 So. Washington Street,
Wilkes-Barre, Pa.,
kur lietuviškai ir lenkiškai susikalba
ma ir susirašoma.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko
Visada šaltas alus, skani arielka,
elius, porteris, visoki vynai ir kve
pianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavejū kitor
nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešais Central Dypą

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokin
tis be mokinotojo (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis
skaityti ir rašyti be mokinotojo 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be
mokinotojo..... 10 c.
Aritmetika mokiniamsi rokundu,
su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siuskit per Money Order
šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue,
CHICAGO, ILL.

Mano Dirbturwe tapo
Apdovanoata
DWIEMS MEDALIAIS
ant Koseluzkos Paro
dos už rupestiną, tei
singą ir artistiszką izš
dirbimą.

KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL
KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksziti guo
dotiniems Kunigams ir guodotin.
Draugystėms, kad asz dirbu vi
sus augszcziaus paminėtus daigt
tus Pigiausei, Teringiausei
ir Geriausei, nes per 30 metų
užiimdamo izšdirbimais įgijau
geriausę praktikę ir dėl to galiu
viską padirbt pigiau ir geriau ne
gu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

New Phone 1284—R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILISAUSKO.
Geriausia ūzeiga lietuviams.
Salė Mitingams ir Susirinkimams.
Priek tam laikau kraučyste. Ste
liuotus siutus dirbu pagal naujusia
madą, už prieinaimą prekę.
Reikale nepamirškite savo lietuvių.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kraučyste viršuj.

Lietuviškas Dzegornikas
Sziuomi užsiimu jau 20 metų.
Užlaikau visokius rusies laik
rodžius, sieninius, pastatomų
ir kiseninius vyriškus moteriš
kus, aukštinius ir siūdrintus
retėžčius, visokius žiedus, ap
ikas, auskarus ir branzaličius
teipgi vintavonei žiedus, sude
du litera, diena, mėnesi metų
su vardais dykai. Teipogi tai
sau simo visus paminėtus ir n
paminėtus daigtus. Gausite už
pigią prekę suatsakančė rasoty.
Norinti užstoderiuot laikrodėjū ankstij ar elda
brinį, ar paukunenotą, tegul prisluočia savo ulkra
adresą ir 50 ct., o mes pristieim ant Expresso ir
peržiūrėjas gali užsiimokėt pinigus ir pasilmt.
VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ADRESAI
CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖS
MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Pirmsėdis: B. K. Balevičia,
826 32-nd st., Chicago, Ill.
Sekretorius: A. Ramanauskas,
101 Oak st. Lawrence, Mass
Kasierius: A. J. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygins: J. Simanavyčius,
331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškas Komitetas:
J. Baltrušaitis,
1815 Moyamensing ave.,
Philadelphia, Pa.
Jonas Ilgaudas,
3252 Halsted st., Chicago, Ill.
V. Szliakys,
119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.